

STRATEGIA

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY
NA LATA 2024 - 2030

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	4
1.1.	PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII	4
1.2.	ISTOTA I ROLA OPRACOWANIA STRATEGII W ZARZĄDZANIU GMINĄ	4
1.3.	METODOLOGIA PRAC NAD STRATEGIĄ	5
2.	CHARAKTERYSTYKA GMINY – SYNTEZA DIAGNOZY	10
2.1.	WYMIAR SPOŁECZNY	10
2.2.	WYMIAR GOSPODARCZY	11
2.3.	WYMIAR PRZESTRZENNY I ŚRODOWISKOWY	14
2.4.	DIAGNOZA POTENCJAŁÓW I BARIER ROZWOJOWYCH GMINY - ANALIZA SWOT	19
3.	ELEMENTY STRATEGICZNE	28
3.1.	WIZJA ROZWOJU	28
3.2.	MISJA ROZWOJU	28
3.3.	CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	29
4.	MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	53
4.1.	ROLA MODELU	53
4.2.	KLUCZOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJU I ZAŁOŻENIA MODELU STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY – STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY	54
4.3.	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	68
4.4.	OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	72
5.	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, W TYM W WYMIARZE PRZESTRZENNYM ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA	75
6.	OKREŚLENIE SPÓJNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM	80
6.1.	STRATEGIA ROZWOJU GMINY A STRATEGIE KRAJOWE	80
6.2.	STRATEGIA ROZWOJU GMINY A STRATEGIE REGIONALNE	86
6.3.	STRATEGIA ROZWOJU GMINY A STRATEGIE LOKALNE	91
7.	FINANSOWANIE STRATEGII	94
8.	WDRAŻANIE STRATEGII	98
9.	MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	105
10.	WYKAZ TABEL, WYKRESÓW, RYSUNKÓW, ZAŁĄCZNIKÓW	109
	WYKAZ TABEL	109
	WYKAZ RYSUNKÓW	110

CZĘŚĆ I

W P R O W A D Z E N I E

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 jest dokumentem wyznaczającym długofalowe cele i kierunki rozwojowe Gminy. W sposób kompleksowy weryfikuje aktualny stan i wskazuje działania rozwojowe, na które jest zapotrzebowanie. W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby dokument kieruje politykę rozwojową jednostki, wyznaczając cele, do których Gmina powinno dążyć w dłuższej perspektywie.

1.2. ISTOTA I ROLA OPRACOWANIA STRATEGII W ZARZĄDZANIU GMINĄ

Strategia rozwoju jednostki samorządu terytorialnego jest kluczowym dokumentem, który wskazuje wytyczne i kierunki działań ulokowane w określonym horyzoncie czasowym. Władze samorządowe powinny dążyć do wszelkich starań, aby osiągnąć realizację założeń dokumentu. Właściwie przygotowane opracowanie i wdrażanie założeń Strategii, a dalej realizacja jej celów i kierunków rozwojowych, będą odpowiadały na zastane w gminie czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia). Ponadto będą wpływać na monitorowanie realizacji założeń rozwojowych, pozwolą na skuteczne niwelowanie deficytów i problemów rozwojowych. W szerszej perspektywie czasowej realizacja założeń Strategii przyczynić powinna się do poprawy jakości życia w Gminie Kocierzew Południowy, poprzez zaspokajanie wskazanych przez lokalną społeczność potrzeb, eliminowanie barier i ciągły rozwój gospodarczy gminy. Obowiązkowym elementem strategii jest model funkcjonalno-przestrzenny, który wiąże zagadnienia społeczno-gospodarcze z przestrzennymi. Podstawą prawną dla modelu jest ustawa po nowelizacji o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Model oznacza, że w sposób świadomy i w jednym procesie programowane i kształtowane są relacje między celami długookresowymi (interes publiczny wobec przestrzeni i środowiska) i celami średniookresowymi (korzyści gospodarcze i społeczne). Wypełnienie wyznaczonych w dokumencie celów przyczynia się do realizacji założonej misji i pozwala osiągnąć stan wskazany w przyszłej wizji gminy.

Strategia jest kompleksowym narzędziem wsparcia rozwoju samorządu terytorialnego i przyczynia się do świadomej, efektywnej i praktycznej realizacji działań, których wdrażanie pozwala kreować odpowiednią przyszłość jednostki i daje szansę na uzyskanie pożądanego wizerunku i stanu.

1.3. METODOLOGIA PRAC NAD STRATEGIĄ

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy ma na celu wykreowanie celów strategicznych i zdefiniowanie kierunków rozwojowych, których realizacja przyczyni się do rozwoju Gminy. Określona w ramach prac nad Strategią polityka rozwojowa jednostki musi zachowywać spójność z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu. Jednocześnie powinna w pełni odpowiadać na zastane zapotrzebowanie – deficyty i potencjały wymagające działań rozwojowych. W tym celu dokument Strategii oparty jest o diagnozę. Obejmuje ona wszystkie obszary funkcjonowania gminy.

W ramach prac nad całością korzystano z modelu ekspercko-partycypacyjnego. Oznacza to, że w opracowaniu dokumentu udział brał zespół ekspertów, przedstawiciele władz lokalnych oraz przedstawiciele społeczności gminy. W trakcie pracy wykorzystano narzędzia analityczne oraz partycypacyjne. W całym procesie wykorzystano następujące metody:

- ▶ **Praca analityczna:** Obejmuje szeroko zakrojone badania wykorzystujące bazy danych, zarówno ogólnokrajowe, jak i archiwa Urzędu Gminy. Do zdiagnozowania gminy wykorzystano takie narzędzia jak:
 - Bank Danych Lokalnych (BDL),
 - Raporty o stanie gminy,
 - Strategie i dokumenty wykonawcze gminy,

- ▶ **Działania partycypacyjne:** Obejmują szereg spotkań zarówno z przedstawicielami władz Gminy Kocierzew Południowy, jak i pracownikami poszczególnych wydziałów Urzędu Gminy, oraz mieszkańcami reprezentującymi lokalne społeczności. Spotkania dotyczyły zarówno pozyskiwania danych do diagnozy, jak i obejmowały proces opracowania celów i kierunków strategicznych. Przeprowadzono także warsztaty dla młodzieży. Ponadto przeprowadzone zostało również badanie ankietowe mające na celu poznanie oczekiwań mieszkańców co do kierunków rozwoju gminy w najbliższych latach.

Badanie ankietowe na potrzeby dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 prowadzone było w dniach od **21.02.2025 r. do 7.03.2025 r.** Celem badania było pozyskanie informacji dotyczących aktualnej sytuacji w gminie, identyfikacja kluczowych wyzwań oraz zebranie sugestii i pomysłów na przyszłe kierunki rozwoju. Wyniki ankiety miały bezpośredni wpływ na określenie celów strategii, co pozwoliło stworzyć dokument odzwierciedlający potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności.

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w formie elektronicznej i papierowej. Badanie składało się z 3 formularzy, dostosowanych do różnych grup społecznych. Poza ankietą ogólną dla wszystkich mieszkańców, opracowano także oddzielne

wersje dla seniorów i młodzieży Gminy Kocierzew Południowy. Formularz on-line ankiety ogólnej został udostępniony na stronie internetowej gminy (<https://kocierzew.pl/>) oraz na Facebooku Gminy Kocierzew Południowy. Formularz dla młodzieży także został przeprowadzony w formie online. Arkusz został udostępniony za pomocą dziennika elektronicznego Librus. Dla seniorów badanie przeprowadzono przy użyciu papierowych formularzy. **W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 201 osób.**

W dniu 26.03.2025 r. odbyło się spotkanie warsztatowe na potrzeby dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030”. Spotkanie przeznaczone było dla uczniów szkół podstawowych klas 7-8 w Gminie Kocierzew Południowy. Celem warsztatów było poznanie potrzeb uczestników, zdiagnozowanie problemów występujących w Gminie oraz zaproponowanie rozwiązań. Warsztaty zostały przeprowadzone metodą WORD CAFE, która daje możliwość swobodnej i otwartej dyskusji oraz wspólnego poszukiwania rozwiązań.

Wnioski sformowane w procesie partycypacji pozwoliły na poznanie potrzeb mieszkańców Gminy, wypracowanie rozwiązań na wskazywane problemy, wypracowanie celów strategicznych, a także uzupełnienie i potwierdzenia danych uzyskanych na etapie diagnozy.

Struktura dokumentu Strategii prezentuje się następująco:

Tabela 1. Struktura Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 (opracowanie własne).

CZĘŚĆ I: WPROWADZENIE
CZĘŚĆ II: SYNTEZA DIAGNOZY
Wymiar społeczny
Wymiar gospodarczy
Wymiar przestrzenny i środowiskowy
Analiza SWOT gminy
CZĘŚĆ III: ELEMENTY STRATEGICZNE
Wizja rozwoju
Misja rozwoju
Cele strategiczne i operacyjne
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie
Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań
Spójność Strategii z dokumentami strategicznymi na innych szczeblach
CZĘŚĆ IV – WDRAŻANIE STRATEGII
Finansowanie Strategii
Wdrażanie Strategii
Monitoring i ewaluacja Strategii

Dokument Strategii powinien spełniać następujące funkcje:

- ▶ **Informacyjną** – dostarczającą w przystępny i ogólnodostępny sposób wiedzę o stanie gminy i o wyznaczonych celach i kierunkach rozwoju, dla mieszkańców, organizacji, inwestorów, samorządów gminnych i innych interesariuszy.
- ▶ **Diagnostyczną** – charakteryzującą i oceniającą zasoby gminy we wszystkich obszarach jego funkcjonowania – społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym.
- ▶ **Kontrolną** – która pozwala monitorować rozwój gminy i optymalizować wykorzystanie i rozwój aktualnych zasobów.

W ramach opracowania dokumentu strategicznego dąży się do zachowania zgodności z dokumentami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, które wymieniono poniżej.

Tabela 2. Zestawienie dokumentów, z którymi Strategia Rozwoju Gminy powinna zachowywać spójność w zapisach (opracowanie własne).

Dokumenty, z którymi niniejsza Strategia zachowuje zgodność
Dokumenty krajowe
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) SOR
Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
Dokumenty regionalne – wojewódzkie
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030
Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego dla realizacji warunku podstawowego Celu Polityki 3 (w zakresie transportu) w perspektywie finansowej 2021-2027
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031
Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027

Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego

Dokumenty ponadlokalne

Strategia Rozwoju Powiatu Łowickiego 2030

Dokumenty które muszą zachować zgodność z niniejszą Strategią

Plan ogólny

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Zintegrowane plany inwestycyjne (ZPI)

Dokument uwzględnia również zapisy dokumentów planistycznych tj.:

- 1) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739)
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

CZĘŚĆ II

S Y N T E Z A
D I A G N O Z Y

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY – SYNTEZA DIAGNOZY

2.1. WYMIAR SPOŁECZNY

PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ

Na podstawie danych BDL GUS, Gmina Kocierzew Południowy w 2023 roku liczyła 4 004 mieszkańców, co stanowi 5,5% ludności powiatu łowickiego. W ostatnich latach obserwuje się spadek liczby ludności, szczególnie wśród osób młodych, co może być wynikiem migracji do większych miast w celu poszukiwania pracy i lepszych warunków życia. Ponadto, gmina boryka się z problemem starzejącego się społeczeństwa, z wysokim wskaźnikiem liczby osób powyżej 65. roku życia. Te zmiany demograficzne niosą za sobą potrzebę dostosowania usług społecznych i zdrowotnych do potrzeb seniorów, a także podejmowania działań zachęcających młodsze osoby do osiedlania się w gminie.

W obszarze edukacji, gmina zapewnia dostęp do szkół podstawowych i przedszkoli, choć liczba uczniów w szkołach podstawowych spadła, a liczba dzieci w przedszkolach wzrosła. Spadek współczynnika skolaryzacji może sugerować odpływ uczniów do szkół w sąsiednich gminach, co jest związane z lepszymi warunkami dojazdów.

Gmina zapewnia podstawową ochronę zdrowia przez Ośrodek Zdrowia oraz gabinety stomatologiczne, ale wzrastająca liczba osób starszych wskazuje na potrzebę rozszerzenia usług zdrowotnych. W zakresie pomocy społecznej zauważalny jest wzrost liczby osób korzystających z tej pomocy, co może wynikać z pogarszającej się sytuacji ekonomicznej lub starzenia się społeczeństwa.

W zakresie kultury, gmina aktywnie wspiera działalność bibliotek, zespołów ludowych oraz kół gospodyń wiejskich, co przyczynia się do promocji tradycji lokalnych i integracji społecznej. Z kolei w obszarze sportu, gmina inwestuje w rozwój infrastruktury sportowej, oferując mieszkańcom możliwość aktywnego spędzania czasu.

Pod względem bezpieczeństwa wskazane są działania poprawiające bezpieczeństwo na drogach. Ochronę zapewniają także jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, które pełnią istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Wnioski z diagnozy w wymiarze społecznym:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">○ Zaangażowanie lokalnych organizacji społecznych○ Aktywność społeczna mieszkańców○ Działalność lokalnych zespołów ludowych, kół gospodyń wiejskich○ Wysoki poziom bezpieczeństwa w stosunku do pozostałych gmin powiatu łowickiego○ Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej jako instytucji kulturalnej	<ul style="list-style-type: none">○ Stopniowy spadek liczby ludności w Gminie○ Ujemny przyrost naturalny○ Starzejące się społeczeństwo○ Ujemne saldo migracji○ Odptyw młodych mieszkańców gminy do większych ośrodków gospodarczych○ Niewystarczająca oferta usług senioralnych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">○ Rozwój edukacji○ Kultywowanie lokalnych tradycji○ Rozwój lokalnej społeczności poprzez aktywizację społeczną○ Wzmocnienie więzi społecznych i integracji mieszkańców○ Współpraca z organizacjami pozarządowymi○ Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej○ Rozszerzenie działalności świadczeń opieki zdrowotnej i pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none">○ Stale utrzymujący się spadek liczby ludności i ujemny przyrost naturalny○ Niewystarczająca opieka zdrowotna przy rosnącym zapotrzebowaniu na jej świadczenia○ Dalszy odptyw osób młodych z obszaru Gminy○ Niewielka liczba młodych, wykwalifikowanych pracowników

Podsumowując, Gmina Kocierzew Południowy stoi przed wyzwaniami związanymi z demografią, migracją młodych osób, starzeniem się społeczeństwa oraz rosnącymi potrzebami w zakresie infrastruktury społecznej, zdrowotnej i kulturalnej. W odpowiedzi na te wyzwania, konieczne są działania mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz wsparcie dla osób starszych.

2.2. WYMIAR GOSPODARCZY

UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE

Budżet gminy zarówno po stronie dochodów jak i wydatków znacząco wzrósł, co było związane z otrzymaniem środków i dotacji na wypłatę różnego rodzaju pomocy zarówno dla obywateli Ukrainy, jak i mieszkańców Gminy. W 2023 roku zarówno dochody jak i wydatki były niższe niż w roku 2022. W strukturze dochodów Budżetu Gminy

przeważają dotacje majątkowe, stanowiące 27,21%. Łączne wydatki budżetu w 2023 roku obejmowały: wydatki bieżące stanowiące 70,85% budżetu - wydatki majątkowe stanowiące 29,15% budżetu Gminy. Wydatki przeznaczone na oświatę stanowiły 27,56% wydatków. Szeroko rozumiana pomoc społeczna stanowiła zaś 7,24% wydatków. Mimo wzrostu kwot dotacji i subwencji, koszty utrzymania rosną dużo szybciej, w związku z czym środki dokładane przez samorząd są coraz większe¹.

Na obszarze gminy liczba osób w wieku produkcyjnym stanowiła 58,6% ogólnej liczby ludności. W porównaniu do roku 2019 wartość ta zmniejszyła się o ok. 3%. Dynamika spadku jest większa niż ogółem w kraju i województwie łódzkim. Liczba bezrobotnych w gminie zmniejszyła się w porównaniu do roku 2019. Stopa bezrobocia w Gminie wyniosła 3,44 % w 2023 roku. Należy mieć na uwadze, iż przytoczone wartości dotyczą jedynie zarejestrowanych bezrobotnych. Jest więc możliwość, że nie przedstawiają one rzeczywistej liczby bezrobotnych w gminie².

W Gminie maleje liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W porównaniu z rokiem 2019 spadek ten wyniósł 36,6 %. Może to świadczyć o dość niskiej przedsiębiorczości mieszkańców. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników³. Stanowią one ok. 97% wszystkich przedsiębiorstw. Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z REGON w porównaniu do grupy porównawczej jest niższa. Oznacza to, że duża ilość firm utrzymuje dość wysoką stabilność swoich działalności gospodarczych.

Rolnictwo w Gminie Kocierzew Południowy jest integralną częścią lokalnej gospodarki, obejmującą zarówno tradycyjne formy upraw, jak i nowoczesne metody produkcji rolnej. Użytki rolne występujące na terenie gminy stanowią ok. 94% jej pokrycia. Dominującymi gałęziami rolnictwa na terenie gminy są: hodowla trzody chlewnej, kurcząt i bydła mlecznego oraz uprawa m.in. truskawek, bobu, kukurydzy i zbóż. Rozwija się również sadownictwo i warzywnictwo. W gminie przeważa sektor użytków prywatnych. Przeważają średnie gospodarstwa rolne o powierzchni 5-10 ha. Stanowią one ok. 33% wszystkich gospodarstw na terenie gminy. Na ten sektor własności składają się głównie własności gruntowe osób fizycznych zorganizowane w indywidualne gospodarstwa rolne⁴.

Gmina ma potencjał do rozwoju rolnictwa zrównoważonego, które jest coraz bardziej popularne w Polsce i w Europie. W gospodarstwach zrównoważonych produkowane są zdrowe, wolne od chemikaliów i pestycydów produkty rolne. Tego typu produkcja jest bardziej przyjazna środowisku i może stanowić istotny atut w promocji

¹ Raport o stanie Gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

² Bank Danych Lokalnych BDL GUS, dane na rok 2019-2023

³ Gmina Kocierzew Południowy (łódzkie) w liczbach » Przystępne dane statystyczne [dostęp dnia 20.01.2025]

⁴ Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

lokalnej żywności. W Gminie występuje obszar silnego zagrożenia suszą. Zmiany klimatyczne, takie jak długotrwałe susze czy intensywne opady deszczu, stanowią wyzwanie dla rolnictwa w gminie. Zalecane jest wprowadzenie działań takich jak modernizacja istniejących systemów melioracyjnych, budowa nowych urządzeń na systemach melioracyjnych, modernizacja studzienek drenarskich⁵.

Gmina Kocierzew Południowy nie posiada jednolitej, rozpoznawalnej marki produktów lokalnych. Jej charakter stwarza jednak potencjał do wytworzenia szerokiej gamy produktów rolnych, spożywczych, rzemieślniczych a także rękodzieła. Różnego rodzaju produkty mogłyby stanowić wartościowe elementy lokalnej gospodarki i turystyki.

Gmina Kocierzew Południowy jest gminą o niedocenianym potencjale turystycznym. Posiada możliwości do rozwoju lokalnej turystyki przyrodniczej. Gmina charakteryzuje się malowniczymi krajobrazami oraz przestronnymi obszarami wiejskimi, które mogą przyciągnąć turystów szukających kontaktu z naturą. Obecność zabytków w przestrzeni gminy jest dodatkowym atutem. Na terenie Gminy możliwy mógłby być np. rozwój agroturystyki.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">○ Wzrost liczby pracujących w gminie○ Urodzajne gleby występujące na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none">○ Stopniowy spadek liczby osób w wieku produkcyjnym○ Stosunkowo niska przedsiębiorczość mieszkańców○ Brak rozpoznawalnej marki produktów lokalnych○ Brak rozwiniętej turystyki
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">○ Wzrost kwot dotacji i subwencji○ Potencjał do rozwoju rolnictwa zrównoważonego○ Możliwość wytworzenia szerokiej gamy produktów stanowiących wartościowe elementy lokalnej gospodarki i turystyki	<ul style="list-style-type: none">○ Coraz większe środki finansowe ponoszone przez samorząd○ Malejąca liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych○ Zmiany klimatyczne, susze, intensywne opady deszczu wpływające negatywnie na rozwój rolnictwa

⁵ Plan Rozwoju Gospodarki Wodą na terenach wiejskich na lata 2022 - 2030 dla Powiatu Łowickiego - Lokalne Partnerstwo do spraw Wody 2021

2.3. WYMIAR PRZESTRZENNY I ŚRODOWISKOWY

PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Kocierzew Południowy jest położona w północno – wschodniej części województwa łódzkiego, w powiecie łowickim. Siedzibą administracyjną gminy jest miejscowość Kocierzew Południowy. Powierzchnia gminy wynosi 9367 ha, co stanowi 9,5% powierzchni powiatu łowickiego i 0,5% powierzchni województwa łódzkiego.

Od południa gmina sąsiaduje z gminami Łowicz i Nieborów, od północy z gminami Kiernozia i Ików, zaś od zachodu z gminą Chąśno. Od wschodu gmina graniczy z gminami województwa mazowieckiego: gminą Rybno i gminą Nowa Sucha.

W granicach Gminy znajduje się 19 sołectw: Boczki Chetmońskie, Gągolin Południowy, Gągolin Północny, Gągolin Zachodni, Jeziorko, Kocierzew Południowy, Kocierzew Północny, Konstantynów, Lenartów, Lipnice, Łaguszew, Osiek, Ostrowiec, Płaskocin, Różyce, Różyce - Żurawieniec, Sromów, Wejsce oraz Wicie.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało przyjęte Uchwałą Nr V/17/2011 z dnia 24 lutego 2011 roku, zaktualizowane uchwałą Nr XLI/204/2022 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 31 maja 2022 roku w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kocierzew Południowy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze gminy Kocierzew Południowy. Pokrycie planami miejscowymi gminy wynosi ok. 20%⁶. Jest to więc stosunkowo niewielki udział w obszarze gminy. Warto jednak zaznaczyć, że istniejące plany miejscowe obejmują większość zabudowy w Gminie co pozwala na stwierdzenie, że zabudowa rozwija się w sposób harmonijny.

Największą powierzchnię w Gminie Kocierzew Południowy zajmują użytki rolne, które stanowią ok. 94% ogólnej powierzchni całej gminy. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione szacuje się na poziomie 2% całej powierzchni. Powierzchnia sumaryczna pozostałych gruntów (gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, gruntów pod wodami, nieużytków) nie przekracza 2% ogólnej powierzchni gminy.⁷ Zabudowa poszczególnych wsi równomiernie pokrywa cały obszar gminy i jest dosyć jednorodna. Dominuje zabudowa zagrodowa, czyli zabudowa mieszkaniowa z budynkami wykorzystywanymi do celów rolniczych. Wsie mają charakter rzędówek. W obszarze gminy znajduje się niewiele terenów publicznych stanowiących miejsca spotkań.

⁶ Bank Danych Lokalnych BDL GUS, dane na rok 2023

⁷ Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

Sieć dróg w Gminie Kocierzew Południowy jest rozbudowana i zapewnia dobre połączenia między sołectwami. Obecnie w strukturze przeważają drogi powiatowe, stanowiące 35,8% dróg, drogi gminne zaś ok. 15,5%.⁸

Pod względem komunikacyjnym gmina położona jest względnie blisko dwóch dużych ośrodków miejskich - Łodzi i Warszawy (1-1,5h jazdy samochodem). Choć przez teren gminy nie przebiega żadna trasa komunikacyjna o znaczeniu regionalnym, to dostępność komunikacyjna gminy na zewnątrz jest stosunkowo łatwa. Nieopodal gminy przebiegają trasy ruchu kołowego i kolejowego rangi międzyregionalnej tj. droga krajowa nr 2 relacji Świecko-Terespol (w odległości 700m w najbliższym punkcie), oraz linia kolejowa o znaczeniu państwowym relacji Kunowice – Poznań – Warszawa – Terespol (najbliższe stacje kolejowe w Łowiczu i w Bednarach)⁹.

W Gminie Kocierzew Południowy podstawowym środkiem przewozowym w zakresie transportu zbiorowego jest autobus PKS Skierniewice Spółka z o.o. Zapewnia on przede wszystkim codzienny dojazd dzieci i młodzieży do szkół. W miesiącach roku szkolnego występuje kilka połączeń dziennie. W czasie wakacji nie ma żadnego połączenia autobusowego z innymi ośrodkami miejskimi znajdującymi się w najbliższej okolicy¹⁰.

Mimo, iż rozwój infrastruktury rowerowej jest istotny z punktu widzenia rozwoju Gminy na obszarze gminy brak jest ścieżek rowerowych. Warto jednak zaznaczyć, że przez teren gminy przebiegają 2 szlaki rowerowe. Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszej jest istotnym elementem zwiększania dostępności transportu alternatywnego, który może przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców. Warto jednak zaznaczyć, że w 2024 roku otwarto Przystań dla Rowerzystów, czyli miejsca odpoczynku. Ma ona służyć mieszkańcom oraz osobom przemierzającym szlak rowerowy w okolicy¹¹.

Na terenie Gminy Kocierzew Południowy nie występują sieci i urządzenia gazu przewodowego. Rozpowszechniona jest forma zaopatrzenia z przenośnych butli gazowych.

Obecnie wszystkie gospodarstwa domowe w Gminie Kocierzew Południowy są zelektryfikowane. Źródłem energii do ogrzewania budynków mieszkalnych są lokalne paleniska piecowe z instalacjami centralnego ogrzewania; w budynkach starszych pomieszczenia ogrzewane są bezpośrednio paleniskami piecowymi. Głównym czynnikiem grzewczym jest węgiel i produkty węglpochodne.

Gmina Kocierzew Południowy jest zaopatrywana w wodę z dwóch ujęć wód podziemnych. Ujęcia wraz ze stacjami uzdatniania wody zlokalizowane są

⁸ Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

⁹ <https://kocierzew.pl/polozenie.html> [dostęp dnia 17.01.2025]

¹⁰ Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

¹¹ <https://lowicz24.eu/arttykul/gminie-kocierzew-pld-n1629119> [dostęp dnia 4.01.2024]

w miejscowościach Kocierzew Południowy i Sromów. Mieszkańcy gminy posiadają równomierny dostęp do sieci wodociągowej. Według stanu na 2023 r. korzysta z niej 99,9% mieszkańców. Gmina Kocierzew Południowy nie posiada natomiast zbiorczego systemu odprowadzania ścieków. Obecnie na terenie Gminy pracuje jedna mechanicznobiologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana przy szkole w Kocierzewie Południowym. Oczyszczalnia obsługuje kompleks szkolny, czyli Szkołę Podstawową w Kocierzewie Południowym oraz jeden budynek mieszkalny wielorodzinny. Na terenie Gminy powszechny jest system odprowadzania ścieków do zbiorników czasowego ich gromadzenia, a następnie przewożenia do oczyszczalni ścieków w Łowiczu. Funkcjonują także przydomowe oczyszczalnie ścieków. W kilku miejscowościach wykonane zostały również linie światłowodowe.

Na obszarze Gminy Kocierzew Południowy nie funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych ani inne obiekty służące ich unieszkodliwianiu. Na rzecz Gminy zbiórkę i zagospodarowanie odpadami firma zewnętrzna wybierana przez przetargi. Mimo, iż w 2023 roku ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy jest niższa względem roku ubiegłego, to ogółem na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się tendencja wzrostowa. Od 2013 r. ilość odbieranych odpadów wzrosła o ponad 60 %¹².

Gmina Kocierzew Południowy posiada wiele zabytków kulturowych. Występują tu wartościowe z punktu widzenia ochrony dóbr kultury obiekty budownictwa i architektury. Do rejestru zabytków wpisane zostały następujące obiekty¹³:

Miejscowość	Zabytki wpisane do rejestru zabytków
Boczki	<ul style="list-style-type: none">○ kaplica pw. św. Rocha, drewn., 1761○ zespół dworski, 2 poł. XIX, XX:<ul style="list-style-type: none">– dwór– park
Kocierzew Południowy	<ul style="list-style-type: none">○ zespół kościoła par. pw. św. Wawrzyńca, 2 poł. XIX:<ul style="list-style-type: none">– kościół– cmentarz kościelny– plebania, 2 poł. XIX
Osiek	<ul style="list-style-type: none">○ zespół dworski, XVIII, XX:<ul style="list-style-type: none">– dwór, drewn.– park

Tabela 3. Zabytki w Gminie Kocierzew Południowy wpisane do Rejestru zabytków, stan na rok 2024

Źródło: <https://nid.pl/zasoby/rejestr-zabytkow-zasoby/>

¹² Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

¹³ <https://nid.pl/zasoby/rejestr-zabytkow-zasoby/> [dostęp dnia: 17.01.2025]

Co więcej, że na obszarze Gminy zachował się także historycznie ukształtowany przestrzenny układ zabudowy – rzędówki¹⁴. W Gminie znajduje się także kilka zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków¹⁵.

Warto także wspomnieć, że na obszarze gminy, w miejscowości Sromów funkcjonuje Muzeum Ludowe Rodziny Brzozowskich, w którym można zobaczyć własnoręcznie wykonane lipowe rzeźby, kolorowe wycinanki, pająki, obrazy oraz hafty. Figurki, z których większość jest ruchoma pokazuje święta religijne i sceny z życia łowickiej wsi. Dodatkowo w dwóch pawilonach można oglądać wiele zaprzęgów konnych z okolic Łowicza¹⁶.

Gmina nie posiada znaczących walorów przyrodniczych. Na jej terenie nie występują żadne formy ochrony przyrody¹⁷. Sieć hydrograficzna na obszarze Gminy jest uboga – znajdują się tu ciekły o małych przepływach. Największym jest rzeka Witonia, jeden z bardzo nielicznych lewobrzeżnych dopływów Bzury. Dolina rzeki Witoni jest bardzo ważnym elementem krajobrazu. Zachowanie jej walorów mogłoby być wspomagane miejscowymi planami zagospodarowania Gminy, poprzez m.in.: zakazy zabudowy w obszarach przydennych doliny, preferowanie dolesień itp. Brak jest na terenie Gminy dużych, naturalnych zbiorników wody stojącej. W obrębie Gminy nie występują także obszary o ponadprzeciętnych walorach środowiska przyrodniczego. Szata roślinna Gminy jest mało urozmaicona; składa się na nią roślinność pól, łąk i sadów przy szczątkowym udziale lasów. Z uwagi na bardzo długie tradycje rolnicze obszar ten dawno temu został pozbawiony lasów i w zasadzie nie występują tu większe kompleksy leśne¹⁸.

Gmina wyróżnia się dobrymi warunkami glebowymi, sprzyjającymi rozwojowi rolnictwa przy czym głównym problemem zakresu stanu środowiska naturalnego jest wpływ na środowisko gruntowo-wodne. Z uwagi na rolniczy charakter Gminy a także brak kompleksowych rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej zagrożona jest jakość wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych wskutek powiększającej się liczby dużych ośrodków produkcji zwierzęcej typu fermowego.

Na stan jakości powietrza na obszarze Gminy, mają wpływ przede wszystkim piece centralnego ogrzewania i komunikacja samochodowa i rolnicza. Na podstawie przeprowadzonej oceny jakości powietrza, zdiagnozowano w nieznacznym stopniu przekroczenie poziomu ozonu¹⁹.

Ze względu na brak dróg wysokiej rangi o dużym natężeniu ruchu komunikacyjnego, na terenie Gminy nie występują przekroczenia hałasu.

¹⁴ Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2020-2030

¹⁵ <https://zabytek.pl/pl/obiekty?szukaj=kocierzew+po%C5%82udniowy&strona=10> [dostęp dnia 22.01.2025]

¹⁶ <https://www.muzeumludowe.pl/> [dostęp dnia 17.01.2025]

¹⁷ Według stanu na rok 2025

¹⁸ Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

¹⁹ Raport o stanie gminy Kocierzew Południowy za 2023 rok

Zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy z 2021 r. na obszarze Gminy Kocierzew Południowy występuje klasa silnego zagrożenia suszą²⁰. Na terenie Gminy nie występuje także ryzyko zagrożenia powodziowego²¹.

Wnioski z diagnozy w sferze przestrzennej:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">○ Dobra dostępność komunikacyjna za pomocą transportu kołowego○ Dobre położenie Gminy względem znaczących ciągów komunikacyjnych○ Użytki rolne o dobrych glebach stanowiące 94% powierzchni Gminy○ Realizowanie projektów rozwojowych w Gminie○ Wysoki stopień zwodociągowania Gminy○ Estetyka przestrzeni○ Uwzględnianie zapisów MPZP, w szczególności przy występującej zabudowie○ Obecność zabytków kulturowych na terenie Gminy○ Obecność nowoczesnej biogazowni na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none">○ Brak ścieżek rowerowych i niewystarczająca ilość chodników○ Niska lesistość obszaru Gminy (2%)○ Brak obszarów przyrodniczych prawnie chronionych na terenie Gminy○ Uboga sieć hydrograficzna na terenie Gminy○ Uboga szata roślinna Gminy oraz brak obszarów o ponadprzeciętnych walorach środowiska przyrodniczego○ W obszarze Gminy znajduje się niewiele terenów publicznych stanowiących miejsca spotkań
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">○ Położenie Gminy blisko Łowicza, a przy tym między dwiema dużymi aglomeracjami (Warszawą i Łodzią)○ Stosunkowo mała odległość do drogi krajowej DK92 i autostrady A2○ Stosunkowo dobra odległość do linii kolejowej o znaczeniu państwowym relacji Kunowice – Poznań – Warszawa – Terespol (najbliższe stacje kolejowe w Łowiczu i w Bednarach)○ Dobre warunki glebowe sprzyjające rozwojowi rolnictwa	<ul style="list-style-type: none">○ Niebezpieczeństwo pogorszenia lub utrzymania złej jakości wód wynikające z intensywnego rolniczego wykorzystania gruntów○ Występowanie na obszarze Gminy klasy silnego zagrożenia suszą○ Rosnąca ilość odpadów komunalnych odbieranych z terenu Gminy

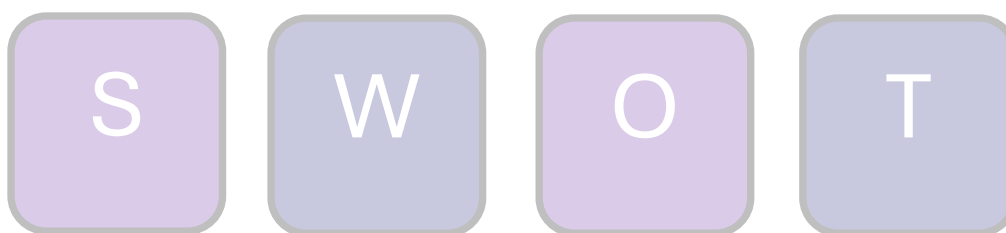
²⁰ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPPSS [dostęp dnia 17.01.2025]

²¹ <https://isok.gov.pl/hydroportal.html> [dostęp dnia 17.01.2025]

- Funkcjonowanie Muzeum Ludowego na terenie Gminy (ukazującego życie na łowickiej wsi) o unikalnych eksponatach
- Dolina rzeki Witoni jako potencjał w kontekście ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju

2.4. DIAGNOZA POTENCJAŁÓW I BARIER ROZWOJOWYCH GMINY - ANALIZA SWOT

Do syntezy ustaleń diagnostycznych wykorzystano metodę SWOT.

***Analiza SWOT** została przeprowadzona podczas **spotkania diagnostycznego** w Urzędzie Gminy w Kocierzewie Południowym, w ramach opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 **w dniu 27 stycznia 2025 roku**. Analiza SWOT stanowiła pierwsze narzędzie oceny zdiagnozowanych wstępnie potencjałów i deficytów Gminy, pozwalające na określenie wagi poszczególnych problemów przez grupę składającą się z przedstawicieli Gminy.*

Analiza SWOT to metoda, która pozwala wyłonić kluczowe informacje o potrzebach rozwojowych danej jednostki w oparciu o wiedzę z diagnozy. Wskazując szanse, zagrożenia, a także mocne i słabe strony pozwala przekształcić wiedzę diagnostyczną w precyzyjne wytyczne do dalszych działań rozwojowych jednostki. W tym przypadku analiza oparta została o istotne obszary funkcjonowania Gminy, dla których konieczne są działania pozwalające na poprawę sytuacji (w oparciu o słabe strony i zagrożenia) oraz te, które wymagają kontynuacji rozwoju, a wynikają z mocnych stron i szans. Analiza ma charakter wstępny i rozwijana będzie na kolejnych etapach prac.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę szczegółową została wykonana analiza SWOT, która wyłoniła słabe i mocne strony, zagrożenia i szanse dla rozwoju Gminy Kocierzew Południowy. Analizy nie przeprowadzono jednak w typowy sposób wskazując ww. elementy bezpośrednio. W pierwszej kolejności wyłoniono kluczowe czynniki rozwoju gminy, które podzielono na potencjały oraz deficyty rozwojowe. Zespół składający się z przedstawicieli poszczególnych wydziałów Urzędu Gminy Kocierzew Południowy, Radnych Gminy oraz przedstawicieli funkcjonujących na obszarze Gminy instytucji ocenił aktualny stopień oddziaływania poszczególnych czynników rozwojowych. Ocenie

poddano również przewidywany poziom rozwoju poszczególnych czynników w perspektywie czasu obowiązywania opracowanej strategii. Ocenione w ten sposób czynniki zostały umieszczone w czterech obszarach odpowiadających tradycyjnej metodzie SWOT – mocnych stron, słabych stron, szans oraz zagrożeń. Przy wykorzystaniu tej metody, w zależności od przewidywanej intensyfikacji działań rozwojowych, a także przyszłych uwarunkowań, mocne i słabe strony mogą stać się zarówno szansami, jak i zagrożeniami dla rozwoju Gminy. Ważnym atutem tego podejścia jest również wskazanie wagi oraz gradacyjne określenie poszczególnych priorytetów rozwojowych. Wszystkie czynniki oceniane są z większą precyzją.

W analizie przyjęto skalę od -5 (dla czynników z najmniejszym priorytetem) do +5 (dla najistotniejszych czynników rozwojowych). W ocenie aktualnej sytuacji wartości ujemne oznaczają, że czynnik jest słabą stroną, a wartości dodatnie mocną stroną w rozwoju Gminy. Wartości zbliżone do 0 należy traktować jako uznane za neutralne. Analogicznie prezentuje się sytuacja przy ocenie przewidywanego stanu rozwoju czynników, w tym przypadku w 2030 roku. Zmiany w kierunku dodatnim sugerują wzrost szans rozwojowych w danym czynniku, natomiast w kierunku ujemnym, że dane obszary rozwojowe mogą w przyszłości stanowić zagrożenie dla funkcjonowania i rozwoju Gminy Kocierzew Południowy.

Wskazane poniżej czynniki rozwojowe w podziale na potencjały i deficyty obejmują swym zakresem wszystkie obszary funkcjonowania Gminy, które w diagnozie uznano za kluczowe dla rozwoju oraz w których wskazano potrzebę zmian. Są wśród nich czynniki środowiskowe, przestrzenne, społeczne, gospodarcze. Odpowiednio ocenione i zhierarchizowane umożliwią dobór adekwatnych celów i kierunków rozwojowych.

Do potencjałów w kluczowych obszarach funkcjonowania obszaru Gminy Kocierzew Południowy należą natomiast:

Lp.	RODZAJ POTENCJAŁU	OCENA	
		OBECNIE	DO 2030 ROKU
P.1	Potencjał: Położenie Gminy blisko Łowicza, a przy tym między dwiema dużymi aglomeracjami (Warszawą i Łodzią)	4,0	5,0
P.2	Potencjał: Stosunkowo korzystna (niewielka) odległość do drogi krajowej DK92 i autostrady A2	5,0	5,0
P.3	Potencjał: Stosunkowo dobra odległość do linii kolejowej o znaczeniu państwowym relacji Kunowice – Poznań – Warszawa – Terespol (najbliższe stacje kolejowe w Łowiczu i w Bednarach)	4,0	4,0
P.4	Potencjał: Dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych zapewniających dobre połączenia między sołectwami	5,0	5,0
P.5	Potencjał: Potencjał do rozwoju rolnictwa, w tym rolnictwa zrównoważonego (z uwagi na: udział użytków rolnych stanowiących ok.94% obszary Gminy, dobre warunki glebowe, brak terenów przemysłowych a zatem dobrą jakość środowiska)	3,0	5,0
P.6	Potencjał: Potencjał do rozwoju agroturystyki	-3,0	3,0
P.7	Potencjał: Obecność nowoczesnej biogazowni na terenie Gminy	2,0	4,0
P.8	Potencjał: Potencjał do rozwoju OZE ze względu na m.in. położenie Gminy	3,0	-5,0

Lp.	RODZAJ POTENCJAŁU	OCENA	
		OBECNIE	DO 2030 ROKU
P.9	Potencjał: Dolina rzeki Witoni jako potencjał w kontekście ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju	-2,0	2,0
P.10	Potencjał: Aktywność Gminy w realizacji projektów rozwojowych tj. remonty dróg, inwestycje w OZE, utworzenie ekopracowni, modernizacje boisk sportowych itp.	4,0	5,0
P.11	Potencjał: Umiejętność pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania na projekty gminne	4,0	5,0
P.12	Potencjał: Gmina jest jedną z bardziej bezpiecznych gmin w powiecie łowickim (w porównaniu z innymi gminami, niewielka ilość przestępstw, wykroczeń)	3,0	5,0
P.13	Potencjał: Duża aktywność mieszkańców, m.in. z uwagi na działalność lokalnych zespołów ludowych, Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń, OSP	3,0	5,0
P.14	Potencjał: Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Centrum Kultury w Boczkach Chełmońskich jako instytucji kulturalnych	4,0	5,0
P.15	Potencjał: Funkcjonowanie Muzeum Ludowego na terenie Gminy (ukazującego życie na łowickiej wsi) o unikalnych eksponatach	3,0	5,0
P.16	Potencjał: Obecność obiektów zabytkowych na terenie Gminy	3,0	5,0
P.17	Potencjał: Możliwość wytworzenia szerokiej gamy produktów stanowiących wartościowe elementy lokalnej gospodarki i turystyki (m.in. produkty rolnicze, przetwory, rękodzieło)	-1,0	5,0
P.18	Potencjał: Działalność szkół na terenie Gminy (duża ilość realizowanych programów i projektów, spotkania edukacyjne, organizacja wydarzeń, wycieczek, edukacja z zakresu kultury ludowej itp.)	4,0	5,0
P.19	Potencjał: Obecność przystani dla rowerzystów na terenie Gminy	3,0	5,0
P.20	Potencjał: Stałe działania obejmujące utylizację wyrobów zawierających azbest	-3,0	2,0
P.21	Potencjał: Rozwinięta infrastruktura sportowa (przyszkolna infrastruktura sportowa, działalność klubów sportowych)	4,0	5,0
P.22	Potencjał: Inicjatywy społeczne tj. Grupa śpiewacza „Księżanki”, Orkiestra dęta, Klub Seniora, KGW, OSP oraz inne stowarzyszenia	1,0	5,0
P.23	Potencjał: Wspierana przez Gminę działalność twórców ludowych z dziedzin tj. haft, tkactwo, lalkarstwo, szycie strojów ludowych, wycinankarstwo, malarstwo, bibułkarstwo/pająki, rzeźbiarstwo, gawędziarstwo/przyśpiewki ludowe/taniec	2,0	4,0
P.24	Potencjał: Ułatwienie dostępu do usług i produktów dzięki obecności stosunkowo dużej ilości sklepów	3,0	3,0

Tabela 4. Potencjały rozwojowe Gminy Kocierzew Południowy

Źródło: opracowanie własne.

W ramach szczegółowej analizy opisane zostały potencjały, które stanowią największe perspektywy rozwoju Gminy Kocierzew Południowy. Kluczowe czynniki rozwoju Gminy stanowią:

P.1 (4;5) Położenie Gminy blisko Łowicza, a przy tym między dwiema dużymi aglomeracjami (Warszawą i Łodzią) – położenie Gminy jest jednym z jej większych atutów. Dostępność komunikacyjna zarówno zewnętrzna jak i wewnętrzna jest oceniana na bardzo wysokim poziomie. Ważnym atutem jest także stosunkowo dobra odległość do linii kolejowej. Dobre położenie w stosunku do innych większych aglomeracji daje szansę na rozwój, może przyciągać nowe inwestycje, zapewniać dobry dostęp do dodatkowych usług itp.

P.5 (3;5) Potencjał do rozwoju rolnictwa, w tym rolnictwa zrównoważonego (z uwagi na: udział użytków rolnych stanowiących ok.94% obszary Gminy, dobre warunki glebowe, brak terenów przemysłowych a zatem dobrą jakość środowiska) – Gmina dzięki swojemu położeniu i charakterystyce obszaru posiada znaczący potencjał do rozwoju rolnictwa zrównoważonego. Wysoki udział użytków rolnych, korzystne warunki glebowe oraz brak terenów przemysłowych stwarzają dogodne warunki do rozwijania tej branży w sposób ekologiczny i przyjazny dla środowiska. Tym sposobem Gmina może przyciągnąć inwestycje w produkcję ekologiczną, agroturystykę oraz rozwój lokalnych produktów rolnych.

P.6 (-3;3) Potencjał do rozwoju agroturystyki – Gmina Kocierzew Południowy dzięki swoim naturalnym wyróżnikom oraz charakterystyce rolniczej, posiada znaczący potencjał do rozwoju agroturystyki. Malownicze krajobrazy wiejskie stwarzają idealne warunki dla turystyki opartej na bliskim kontakcie z naturą. Gmina jest dobrze skomunikowana z większymi miastami, co sprzyja rozwojowi tej formy turystyki. Gospodarstwa agroturystyczne mogłyby oferować noclegi w tradycyjnych, klimatycznych domach wiejskich, a także organizować różnorodne atrakcje związane z życiem na wsi.

P.9 (-2;2) Dolina rzeki Witoni jako potencjał w kontekście ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju – dolina rzeki Witoni stanowi naturalne siedlisko dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Ochrona tego ekosystemu powinna być priorytetem. Zachowanie naturalnego krajobrazu w tym rejonie wpłynie pozytywnie na zrównoważony rozwój Gminy.

P.15 (3;5) Funkcjonowanie Muzeum Ludowego na terenie Gminy (ukazującego życie na łowickiej wsi) o unikalnych eksponatach – muzeum stanowi potencjał w zakresie promocji i turystyki w Gminie. Eksponaty są unikatowe i stanowią ważne dziedzictwo kulturowe. Co więcej położenie muzeum sprzyja możliwości rozwoju tych rejonów (zainteresowanie ze strony turystów).

P.17 (-1;5) Możliwość wytworzenia szerokiej gamy produktów stanowiących wartościowe elementy lokalnej gospodarki i turystyki (m.in. produkty rolnicze, przetwory, rękodzieło) – Gmina posiada także duży potencjał do wytworzenia szerokiej gamy produktów, które mogłyby stanowić wartościowy element zarówno lokalnej gospodarki, jak i oferty turystycznej. Z uwagi na rolniczy charakter wsi, czy działalności kulturowej mieszkańców, Gmina ma możliwość rozwijania produkcji zarówno rolniczej, jak i rękodzielniczej (np. wycinanki, rzeźby, hafty).

P.20 (-3;2) Stałe działania obejmujące utylizację wyrobów zawierających azbest – prowadzone działania są istotnym elementem poprawy jakości środowiska oraz zdrowia mieszkańców. Długofalowe i systematyczne podejście do tego problemu pomoże zminimalizować zagrożenia związane z azbestem.

P.22 (1;5) Inicjatywy społeczne tj. Grupa śpiewacza „Księżanki”, Orkiestra dęta, Klub Seniora, KGW, OSP oraz inne stowarzyszenia – działalność społeczna jest istotnym potencjałem Gminy Kocierzew Południowy. Takie inicjatywy społeczne są ważnym elementem budowania tożsamości lokalnej, aktywizacji mieszkańców oraz wzmocnienia więzi społecznych. Działalność takich grup, jak Grupa Śpiewacza "Księżanki", Orkiestra Dęta, Klub Seniora, Koła Gospodyń Wiejskich (KGW), Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) oraz inne stowarzyszenia, ma kluczowe znaczenie nie tylko dla rozwoju kulturalnego Gminy. Co więcej ich działania mogą pozytywnie wpływać na promocję Gminy ponadlokalnie.

P.23 (2;4) Wspierana przez Gminę działalność twórców ludowych z dziedzin tj. haft, tkactwo, lalkarstwo, szycie strojów ludowych, wycinankarstwo, malarstwo, bibułkarstwo/pająki, rzeźbiarstwo, gawędziarstwo/przyśpiewki ludowe/taniec – dzięki bogatemu dziedzictwu kulturowemu regionu, który wciąż jest żywy dzięki pasjonatom różnych form sztuki ludowej, Gmina ma szansę na rozwój turystyki kulturowej, promocję regionalnych produktów oraz zachowanie lokalnych tradycji. Warto więc w dalszym ciągu wspierać i promować lokalnych twórców. Dzięki ich obecności Gmina mogłaby organizować np. warsztaty, festyny, wystawy i inne wydarzenia, które wzmocnią lokalną tożsamość i przyciągną odwiedzających.

Do deficytów w kluczowych obszarach funkcjonowania obszaru Gminy Kocierzew Południowy należą natomiast:

Lp.	RODZAJ DEFICYTU	OCENA	
		OBECNIE	DO 2030 ROKU
D.1	Deficyt: Starzejące się społeczeństwo oraz ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji - wpływ na wyludnianie się Gminy	-3,0	3,0
D.2	Deficyt: Odptyw młodych ludzi do większych ośrodków	-3,0	1,0
D.3	Deficyt: Komunikacja zbiorowa funkcjonująca wyłącznie w czasie trwania roku szkolnego	3,0	3,0
D.4	Deficyt: Niewystarczająca oferta usług senioralnych (warto rozszerzyć o m.in.. Rozwój usług kulturalno-edukacyjnych, rozwój usług opiekuńczych itp.)	3,0	4,0
D.5	Deficyt: Niewystarczająca oferta czasu wolnego (młodzież + młode rodziny) oraz terenów publicznych stanowiących miejsca spotkań	3,0	5,0
D.6	Deficyt: Nieznacznie wzrastająca ilość beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej (od 2023r) (na podstawie danych BDL GUS)	-1,0	3,0
D.7	Deficyt: Brak obszarów o wysokich walorach środowiskowych i krajobrazowych (lesistość gminy na poziomie 2%, uboga sieć hydrograficzna, brak obszarów cennych przyrodniczo, uboga szata roślinna itp.)	-2,0	2,0
D.8	Deficyt: Rolnicze wykorzystanie gruntów sprzyjające ryzyku pogorszenia stanu jakości wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych	-2,0	1,0
D.9	Deficyt: Występowanie na obszarze gminy obszarów silnego zagrożenia suszą	-5,0	2,0
D.10	Deficyt: Wysoki udział niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza w sezonie grzewczym (z uwagi na szerokie zastosowanie węgla i produktów węglopodobnych w paleniskach domowych)	-2,0	2,0
D.11	Deficyt: Słaba promocja gminy na zewnątrz oraz wśród mieszkańców m.in. poprzez prowadzenie mediów społecznościowych	2,0	5,0
D.12	Deficyt: Nie do końca funkcjonujący system sieci kanalizacyjnej	1,0	4,0

Tabela 5. Deficyty rozwojowe Gminy Kocierzew Południowy

Źródło: Opracowanie własne.

D.1 (-3;3) Starzejące się społeczeństwo oraz ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji - wpływ na wyludnianie się Gminy – Gmina Kocierzew Południowy, podobnie jak wiele innych gmin w Polsce zmagają się z problemem starzejącego się społeczeństwa, ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji. Takie zjawiska stopniowo mogą prowadzić do wyludniania się gminy. Dzięki odpowiednim działaniom, obejmującym tworzenie atrakcyjnych warunków życia dla mieszkańców, pozwoli zmniejszyć to negatywne zjawisko.

D.2 (-3;1) Odptyw młodych ludzi do większych ośrodków – podobnie jak i w wielu innych polskich gminach, tak i w Gminie Kocierzew Południowy występuje zjawisko odptywu młodych osób do większych miast w celu poszukiwania lepszych warunków życia. Warto wprowadzić działania, które przyciągną młode pokolenia z powrotem bądź zatrzymają je na dłużej.

D.2 (-1;3) Nieznacznie wzrastająca ilość beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej (od 2023 r.) (na podstawie danych BDL GUS) – w Gminie ilość beneficjentów środowiskowych wzrasta nieznacznie. Wzrost ten może być spowodowany starzeniem się społeczeństwa, a co za tym idzie większa potrzeba usług opiekuńczych dla osób starszych. Istotne więc będą działania wspierające seniorów.

D.9 (-5;2) Występowanie na obszarze gminy obszarów silnego zagrożenia suszą – występowanie na obszarze gminy obszarów silnie zagrożonych suszą stwarza szereg wyzwań, które wymagają podjęcia skutecznych działań. Niepodjęcie ich może znacząco oddziaływać na rolnictwo w Gminie. Warto wspierać rolnictwo, także w kontekście zmieniającego się klimatu.

D.10 (-2;2) Wysoki udział niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza w sezonie grzewczym (z uwagi na szerokie zastosowanie węgla i produktów węglopodobnych w paleniskach domowych) – deficyt ten wynika z przestarzałych źródeł ciepła czy też braku odpowiednich działań edukacyjnych. Konieczne jest więc zwiększanie świadomości mieszkańców w tym zakresie, aby skutecznie poprawić jakość powietrza, a co za tym idzie poprawić zdrowie mieszkańców.

D.11 (2;5) Słaba promocja gminy na zewnątrz oraz wśród mieszkańców m.in. poprzez prowadzenie mediów społecznościowych – jest to deficyt, który wpływa na rozwój gminy, jej atrakcyjność inwestycyjną, turystyczną oraz społeczną. Promocja m.in. w mediach społecznościowych może wzmocnić budowę pozytywnego wizerunku Gminy, przyciągać inwestycję oraz zaangażować mieszkańców w życie lokalne.

Rysunek 1. Powstały wykres potencjałów i deficytów

Źródło: Opracowanie własne.

W ocenie czynników rozwojowych w czytelny sposób rozkłada się podział na słabe i silne strony oraz na szanse i zagrożenia, co jest kluczowe w procesie planowania strategicznego. Większość zidentyfikowanych deficytów zostało ocenionych jako słabe strony, co oznacza, że są one wynikiem uwarunkowań wewnętrznych. Wśród tych deficytów nie wskazano żadnych zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych, co sugeruje, że Gmina ma większą kontrolę nad swoimi wewnętrznymi zasobami i działaniami, niż nad wpływami zewnętrznymi.

Z analizy SWOT wynika, że zdiagnozowane czynniki stanowiące potencjały Gminy Kocierzew Południowy należy traktować jako mocne strony. Te elementy to w większości wewnętrzne zasoby, które mogą zostać wykorzystane do dalszego rozwoju Gminy. Potencjały w tym kontekście mogą obejmować m.in. bogate dziedzictwo naturalne, tradycje ludowe, czy też aktywność obywatelską, które mogą stanowić fundament do dalszego wzrostu.

Zidentyfikowane w analizie deficyty również mogą być interpretowane jako przyszłe szanse dla rozwoju Gminy Kocierzew Południowy. Istnieją obszary, w których Gmina może podjąć działania mające na celu ich poprawę i przekształcenie w atuty. Należy jednak zauważyć, że część deficytów może wymagać trudnych działań w realizacji, a ich przekształcenie z zagrożeń w szanse może wiązać się z wyzwaniami, które będą trudne do zrealizowania w krótkim okresie obowiązywania strategii.

CZĘŚĆ III

E L E M E N T Y
S T R A T E G I C Z N E

3. ELEMENTY STRATEGICZNE

Przeprowadzona szczegółowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, której syntezę ujęto w niniejszym dokumencie wraz z diagnozą potencjałów i deficytów rozwojowych gminy (SWOT) stanowiły punkt wyjścia do określenia kluczowych elementów strategicznych jej rozwoju, czyli wizji, misji oraz niezbędnych do ich osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych. Przytoczone elementy niniejszej Strategii stanowią pewien wzorzec planowanego procesu rozwoju – kierunku i sposobu działania władz przyjętego na najbliższe lata.

3.1. WIZJA ROZWOJU

Wizją określa się przyszłe wyobrażenie gminy, czyli pożądaną obraz, stan docelowy, do którego władze gminy powinny dążyć poprzez realizację zaplanowanych w Strategii działań.

Poniżej sformułowano wizję Gminy Kocierzew Południowy

Gmina Kocierzew Południowy to miejsce, w którym dobrze się żyje. Gmina stanowi aktywną i przyjazną przestrzeń do życia, w której rozwój oparty jest na szacunku do tradycji, przyrody oraz jej mieszkańcach.

To miejsce, w którym zrównoważone rolnictwo oraz turystyka oparta na dziedzictwie artystycznym i kulturowym stanowią fundament lokalnej gospodarki. Bogata kultura ludowa, twórczość artystyczna oraz zaangażowanie mieszkańców budują unikalną tożsamość wspólnoty.

Gmina odpowiedzialnie chroni swoje zasoby naturalne tworząc atrakcyjne warunki do życia, pracy i rozwoju dla obecnych i przyszłych pokoleń.

3.2. MISJA ROZWOJU

Misja określa generalny, przewodni kierunek rozwoju, w którym zmierza gmina w określonym horyzoncie czasowym. Warunkiem jej realizacji jest podjęcie działań, które przyczynią się do trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki terytorialnej, a tym samym zaspokojenia potrzeb i poprawy jakości życia społeczności lokalnej, a w efekcie konkurencyjności jednostki terytorialnej. Misja gminy określa sposób

osiągnięcia - przy wykorzystaniu własnych mocnych stron i szans pojawiających się w otoczeniu - przyjętej wizji rozwoju.

Misja Gminy Kocierzew Południowy:

Misją Gminy Kocierzew Południowy jest rozwój oparty na silnych lokalnych wartościach: rolnictwa, poszanowaniu naturalnego środowiska, kulturze, sztuce ludowej, dziedzictwie artystycznym, edukacji oraz aktywności społecznej.

Gmina dąży do pobudzenia gospodarczego poprzez rozwój rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego oraz rozwój lokalnej turystyki. Wyróżnikiem Gminy staje tradycja, kultura oraz rolnictwo.

Gmina dąży do tworzenia przestrzeni, która inspiruje do działania, ułatwia życie codzienne i umożliwia rozwój osobisty. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę, edukację, kulturę i ochronę środowiska, gmina staje się miejscem, w którym chce się mieszkać, pracować, tworzyć i współdziałać.

Poprzez rozwój infrastruktury, wspieranie inicjatyw lokalnych i dbałość o przestrzeń publiczną, Gmina Kocierzew Południowy staje się miejscem, które sprzyja integracji, budowaniu wspólnoty i zapewnia mieszkańcom wysoki komfort życia oraz możliwości osobistego i zawodowego rozwoju.

3.3. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę obecnego stanu rozwojowego jednostki, prowadzone badanie ankietowe wśród mieszkańców, analizę SWOT i sformułowaną wizję i misję Gminy Kocierzew Południowy, wypracowano zestaw czterech celów strategicznych, do których przypisano łącznie piętnaście celów operacyjnych. Odnoszą się one do zdefiniowanych potrzeb i wyzwań rozwojowych gminy a także deficytów we wszystkich obszarach funkcjonowania jednostki. W konsekwencji są one odzwierciedleniem pożądanых kierunków rozwojowych Gminy Kocierzew Południowy.

GOSPODARKA

PRZESTRZEŃ

ŚRODOWISKO

SPOŁECZEŃSTWO

I CEL STRATEGICZNY

ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY

II CEL STRATEGICZNY

PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY

III CEL STRATEGICZNY

W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE

IV CEL STRATEGICZNY

GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Na kolejnych stronach dokumentu wskazano poszczególne cele strategiczne oraz operacyjne wraz z charakterystyką przypisanych do nich kierunków działań.

I CEL STRATEGICZNY

ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY

Celem głównym jest uczynienie zrównoważonego rolnictwa znakiem rozpoznawczym Gminy Kocierzew Południowy, co ma bezpośrednio wspierać jej rozwój gospodarczy. Oparty na lokalnych zasobach i tradycjach, model ten zakłada rozwój rolnictwa ekologicznego, wsparcie dla rolników i przedsiębiorców, promocję lokalnych produktów oraz tworzenie warunków sprzyjających edukacji, innowacjom i powstawaniu nowych miejsc pracy.

Cel operacyjny 1.1.

1.1. Rozwój rolnictwa zrównoważonego oraz poprawa jakości produktów rolnych

Celem strategicznym Gminy Kocierzew Południowy w zakresie rozwoju rolnictwa jest wspieranie rozwoju zrównoważonego i ekologicznego - rolnictwa opartego na lokalnym potencjale, w szczególności urodzajnych glebach oraz tradycjach rolniczych regionu. Gmina dąży do zwiększenia rolnictwa działającego zgodnie z misją glebową²², wspierając zarówno małe gospodarstwa rodzinne, jak i bardziej rozwinięte podmioty rolne, które chcą wdrażać innowacyjne praktyki zgodne z zasadami rolnictwa zrównoważonego. Wśród istotnych działań w ramach tego celu można wskazać m.in. modernizację i restrukturyzację gospodarstw rolnych, w tym rodzinnych, m.in. poprzez wsparcie specjalizacji produkcji rolnej, wdrażanie modelu rolnictwa precyzyjnego czy też poprawę struktury obszarowej (scalenia gruntów). Istotne będzie także wsparcie rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego, wspieranie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w tym zwiększanie przepływów wiedzy i wzmacnianie powiązań między badaniami a praktyką. Ważne będzie także wsparcie rolników w zakresie zwiększania udziału rolnictwa ekologicznego, poprzez organizację szkoleń dla rolników, współpracę z innymi instytucjami w zakresie rozwoju rolnictwa, udzielanie wsparcia finansowego. Działania te mają służyć nie tylko poprawie jakości produktów rolnych, ale również

²² Misja Gleba (Mission Soil) to ogólnokrajowa inicjatywa skoncentrowana na ochronie oraz odbudowie gleb i promowaniu zrównoważonych praktyk zarządzania w obszarach miejskich i wiejskich. Misja ma na celu podniesienie świadomości oraz zapewnienie długoterminowego zdrowia i wydajności gleb na wszystkich rodzajach gruntów. Ponadto, ma na celu rozwój i dzielenie się wiedzą z interesariuszami oraz ogółem społeczeństwa na temat zrównoważonych praktyk związanych z planowaniem przestrzennym, ochroną gleb oraz technikami rolniczymi, mającymi na celu ograniczenie stosowania nawozów chemicznych. [<https://mission-soil-platform.ec.europa.eu/about/mission-soil> – dostęp dnia 3.09.2025]

zwiększeniu opłacalności produkcji rolnej, ochronie środowiska naturalnego oraz budowie marki gminy jako regionu przyjaznego środowisku i tradycyjnemu rolnictwu. Zakładanym rezultatem jest wzrost znaczenia rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego w gospodarce gminy, poprawa jakości produktów rolnych, zwiększenie dochodów rolników oraz większa rozpoznawalność produktów rolnych.

Kierunki działań:

- 1.1.1. Wykorzystanie urodzajnych gleb Gminy do rozwoju rolnictwa zrównoważonego
- 1.1.2. Wsparcie finansowe i doradcze dla rolników
- 1.1.3. Rozwój i promocja oferty lokalnych produktów rolnych
- 1.1.4. Rozwój rolnictwa ekologicznego

Cel operacyjny 1.2.

1.2. Tworzenie marki produktów gminy

Celem strategicznym Gminy Kocierzew Południowy jest stworzenie silnej, rozpoznawalnej ponadlokalnie i autentycznej marki produktów lokalnych, która stanie się symbolem jakości, tradycji i unikalności regionu. Marka ta ma nie tylko promować lokalne produkty rolne i rękodzielnicze, ale również szerzej – dziedzictwo kulturowe, artystyczne i społeczne gminy. Jej utworzenie będzie ważnym krokiem w kierunku zwiększenia rozpoznawalności gminy na zewnątrz. Wśród działań kluczowych do realizacji celu wskazuje się m.in. opracowanie logo, organizację kampanii promujących. Istotna może okazać się również promocja Gminy jako pełnej tradycji, kultury i inspiracji. Ważna będzie promocja w mediach społecznościowych, organizacja spotkań, wykładów, warsztatów z osobami zajmującymi się sztuką oraz promocja lokalnych zespołów ludowych i twórców. Na obszarze Gminy działa wielu takich twórców, wśród nich można wymienić m.in. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Boczek Chetmoński”, Dziecięcy Zespół Ludowy „Kocierzewiaczy” i Grupa Śpiewacza „Księżanki”. Są to bardzo ważne grupy mieszkańców - warto wspomóc ich działalność, także w kontekście ich promocji i dalszego rozwoju. Dobrym działaniem będzie także utworzenie klas rysunkowych, aby rozwijać pasje młodzieży i wyróżnić dziedzictwo artystyczne gminy. Utworzenie marki i prowadzone w tym zakresie działania promocyjne mają charakter długofalowy. Zakłada się nie tylko wzmocnienie lokalnej tożsamości, ale również stworzenie przewagi konkurencyjnej w obszarze promocji turystycznej, kulturowej i gospodarczej.

Kierunki działań:

- 1.2.1. Stworzenie rozpoznawalnej marki produktów lokalnych
- 1.2.2. Promocja Gminy jako pełnej tradycji, kultury i inspiracji

Cel operacyjny 1.3.

1.3. Wsparcie i rozwój lokalnej przedsiębiorczości

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości stanowi kluczowy element strategii społeczno-gospodarczej Gminy Kocierzew Południowy. Wzmacnianie potencjału lokalnych firm, wspieranie nowych inicjatyw biznesowych oraz tworzenie przyjaznego środowiska dla inwestycji ma na celu nie tylko pobudzenie gospodarki gminy, ale również zwiększenie liczby miejsc pracy, zatrzymanie młodych mieszkańców oraz poprawę życia lokalnej społeczności. Działania w ramach celu będą koncentrować się przede wszystkim na współpracy z organizacjami wspierającymi przedsiębiorczość, pomocy finansowej dla młodych przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać biznes w gminie, usługach doradczych, zwiększenia ilości nowych miejsc pracy w sektorach tj. rolnictwo, turystyka, usługi lokalne, stworzeniu dogodnych warunków administracyjno-organizacyjnych dla osób już prowadzących działalność oraz tych, którzy chcą rozpocząć prowadzenie firmy. Istotne jest również wsparcie młodzieży w tym zakresie, dlatego też niezbędne będzie dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym organizacja szkoleń w różnych branżach, zajęcia dodatkowe dla młodzieży z zakresu przedsiębiorczości, rozwoju osobistego, programowania. Wśród zakładanych rezultatów można wymienić m.in. wzrost liczby miejsc pracy, aktywizację zawodową, wzrost kompetencji mieszkańców czy też stworzenie zrównoważonego środowiska dla rozwoju lokalnego biznesu.

Kierunki działań:

- 1.3.1. Wsparcie rozwoju nowych przedsiębiorstw oraz zwiększanie ilości nowych miejsc pracy
- 1.3.2. Dostosowanie oferty edukacyjnej i szkoleniowej do potrzeb rynku pracy, w szczególności w zakresie nowych technologii i zrównoważonego rozwoju
- 1.3.3. Stworzenie dogodnych warunków administracyjno-organizacyjnych dla osób chcących rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (w tym rolników) lub już prowadzących swoje firmy
- 1.3.4. Promocja potencjału gminy

II CEL STRATEGICZNY

PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY

Celem głównym jest tworzenie przestrzeni, która realnie podnosi jakość życia mieszkańców Gminy Kocierzew Południowy, a jednocześnie wspiera i promuje jej bogaty potencjał kulturowy. Oznacza to rozwój nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury komunikacyjnej, poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, tworzenie miejsc integracji społecznej, a także inwestowanie w turystykę, agroturystykę oraz ochronę dziedzictwa kulturowego. Dzięki temu gmina staje się atrakcyjnym, komfortowym i bardziej rozpoznawalnym miejscem do życia, pracy i wypoczynku.

Cel operacyjny 2.1.

2.1. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury komunikacyjnej oraz dostępności przestrzennej

Celem strategicznym Gminy Kocierzew Południowy jest rozwój bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności przestrzennej zarówno w obrębie gminy, jak i w powiązaniu z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego. Poprawa jakości dróg, transportu publicznego oraz rozwój infrastruktury rowerowej i pieszej mają kluczowe znaczenie dla komfortu życia mieszkańców, bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz rozwoju gospodarczego i turystycznego regionu. Istotne więc będą inwestycje zwiększające jakość i bezpieczeństwo na drogach lokalnych, poprzez ich modernizację, budowę nowych odcinków, czy też poprawę oświetlenia ulicznego. Ważnym elementem są także przystanki autobusowe, które przy odpowiednio przeprowadzonych działaniach mogą stać się jednym z elementów charakterystycznych gminy. Podczas ich budowy czy modernizacji, warto wprowadzać ławki, zielone dachy oraz elementy nawiązujące do malarzy pochodzących z Gminy. Nowo utworzone trasy piesze i rowerowe mogą także stanowić dobrą promocję lokalnych zasobów kulturowych Gminy. Warto więc zwiększyć dostępność i przeprowadzić działania modernizacyjne istniejącego szlaków rowerowych a także rozważyć utworzenie nowego szlaku rowerowego - szlaku słynnych malarzy, którzy w przeszłości zamieszkiwali Gminę (połączenie dwóch dworków, wzbogacenie o tablice informacyjne na ich temat). Dobrym rozwiązaniem będzie także wprowadzenie tras rowerowych wykorzystujących

drogi gruntowe, łączących poszczególne miejscowości. Zakładanym rezultatem będzie wzrost atrakcyjności inwestycyjnej oraz podniesienie jakości życia mieszkańców gminy.

Kierunki działań:

- 2.1.1. Inwestowanie w poprawę jakości i bezpieczeństwa dróg lokalnych w tym połączeń z sąsiednimi gminami
- 2.1.2. Budowa nowych i modernizacja istniejących przystanków autobusowych
- 2.1.3. Stworzenie tras pieszych i rowerowych promujących lokalne zasoby kulturowe Gminy

Cel operacyjny 2.2.

2.2. Wzrost znaczenia turystyki i rozpoznawalności Gminy w skali ponadlokalnej

Celem strategicznym gminy Kocierzew Południowy jest budowanie dobrej pozycji gminy jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku, turystyki wiejskiej i kulturowej oraz wypromowanie jej walorów w skali regionalnej. W gminie dostrzegalny jest potencjał w turystyce i agroturystyce. Jest to ważne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, społecznego i promocyjnego, szczególnie przy wykorzystaniu lokalnych zasobów przyrodniczych oraz dziedzictwa kulturowego. W ramach realizacji tego celu istotne będzie promowanie inicjatyw gospodarczych związanych z turystyką, agroturystyką oraz działalnością usługową. Istotne będzie także przeprowadzenie prac modernizacyjnych obiektów zabytkowych i ich otoczenia. W otoczeniu uwzględnia się wprowadzenie przestrzeni rekreacyjnych, punktów sprzedaży lokalnych produktów oraz wprowadzenie ścieżek edukacyjnych i krajoznawczych. Zakładanym rezultatem jest postrzeganie gminy jako miejsca, gdzie można doświadczyć polskiej wsi, poznać lokalną kulturę, wypocząć wśród natury oraz aktywnie spędzać czas.

Kierunki działań:

- 2.2.1. Rozwój agroturystyki
- 2.2.2. Rozwój infrastruktury turystycznej gminy

Cel operacyjny 2.3.

2.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców

W ramach celu strategicznego zakłada się tworzenie i rozwój przyjaznych, dostępnych oraz estetycznych przestrzeni publicznych, które będą służyły zarówno integracji lokalnej społeczności, jak i wspieraniu aktywności kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej oraz edukacyjnej mieszkańców. Inwestycje w infrastrukturę mają na celu poprawę jakości życia, wzmocnienie więzi społecznych, pielęgnowanie lokalnych tradycji oraz rozwój kapitału społecznego. Działania podejmowane w ramach realizacji tego celu będą koncentrować się na tworzeniu nowych i modernizacji istniejących przestrzeni

publicznych i miejsc spotkań– takich jak parki, zieleńce, palce zabaw, a także domy ludowe, które będą dostępne dla wszystkich grup wiekowych a celem ich utworzenie będzie sprzyjało wsparciu działalności organizacji pozarządowych, w tym także działalności twórców ludowych, zespołów ludowych z terenu gminy. Przestrzenie, postępują im do dalszego rozwoju talentów. Istotny będzie także rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej, w tym budowa boisk, siłowni zewnętrznych, placów zabaw czy też modernizacja istniejących obiektów sportowych i edukacyjnych. Ważnym działaniem będzie także unowocześnienie Gminnej Biblioteki Publicznej jako centrum życia społeczno-kulturalnego, wyposażonego w miejsca wypoczynku, przestrzeń kawiarnianą, pomieszczeń do spotkań i warsztatów, przestrzeni dla zespołów ludowych oraz organizacji społecznych. W ramach wsparcia i promocji lokalnych twórców ważne będzie wykorzystanie ich twórczości w wystroju nowych obiektów czy też w nowo powstałych przestrzeniach publicznych. Poprawa istniejących przestrzeni gminy nastąpi poprzez zazielenianie przestrzeni, wprowadzanie oświetlenia, wprowadzanie elementów małej architektury, zwiększenie ilości koszy na śmieci. Co więcej, zwiększanie pokrycia Gminy Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, umożliwi zrównoważony rozwój przestrzeni. Ochrona dziedzictwa kulturowego obejmuje zaś troskę o zabytki i miejsca szczególne dla tożsamości lokalnej.

Kierunki działań:

- 2.3.1. Tworzenie nowych przestrzeni publicznych oraz miejsc spotkań dla wszystkich mieszkańców Gminy
- 2.3.2. Tworzenie przestrzeni wspierających potencjał tradycji ludowych Gminy
- 2.3.3. Modernizacja i rozwój istniejących placówek edukacji, administracji oraz obiektów sportowych
- 2.3.4. Poprawa estetyki przestrzeni publicznych
- 2.3.5. Zwiększenie pokrycia Gminy Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego
- 2.3.6. Ochrona Dziedzictwa Kulturowego Gminy

III CEL STRATEGICZNY

W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE

Celem głównym jest odpowiedzialne zarządzanie i ochrona zasobów naturalnych Gminy Kocierzew Południowy w sposób wspierający zrównoważony rozwój i bezpieczeństwo środowiskowe. Gmina podejmuje działania na rzecz ochrony wód, przeciwdziałania suszy, zachowania bioróżnorodności (m.in. w Dolinie rzeki Witoni), utrzymania krajobrazu rolniczego oraz poprawy gospodarki odpadami i wodno-ściekowej. Równolegle rozwija edukację ekologiczną, dąży do poprawy jakości powietrza, ograniczenia emisji, co łącznie tworzy model gminy świadomej i odpowiedzialnej za przyszłe pokolenia.

Cel operacyjny 3.1.

3.1. Zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, wprowadzanie działań wpływających na przeciwdziałanie suszy oraz ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych na terenie Gminy

Celem jest wdrażanie kompleksowych działań na rzecz ochrony wód, przeciwdziałania suszy oraz zachowania różnorodności biologicznej. Cel ten obejmuje zarówno poprawę infrastruktury wodnej, jak i działania edukacyjne oraz regulacyjne, które będą wspierać rozwój w zgodzie z naturą i lokalnym krajobrazem. Ochrona zasobów wodnych obejmuje m.in. budowę małych zbiorników retencyjnych, promowanie oszczędzania wody oraz wprowadzenie działań przeciwdziałających zanieczyszczeniom wód pochodzących z rolnictwa. Ważnym działaniem będzie także objęcie zintegrowaną opieką doliny rzeki Witoni jako obszaru szczególnego znaczenia przyrodniczego, o dobrym stanie wód, zachowującego także siedliska fauny i flory. Zakłada się także wprowadzenie działań przeciwdziałającym skutkom suszy, w tym odmulanie rowów melioracyjnych, naprawa urządzeń melioracji wodnej, inwentaryzacja urządzeń. W kontekście zwiększania retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych istotne będzie także: prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwerozyjnych, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, retencionowanie wody w już istniejących rowach. Gmina Kocierzew Południowy charakteryzuje się rolniczym krajobrazem. Niezbędna jest więc m.in. ochronę gleb wysokiej klasy bonitacyjnej (II i III) poprzez ograniczenie ich wykorzystania w miarę możliwości na tereny zabudowane, ograniczenie przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne, wspieranie rolnictwa

zrównoważonego, wprowadzanie dodatkowej ochrony istniejących zadrzewień, wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, np. nie nawożenia, składowania nawozów i kiszzonek w pobliżu cieków. Rekomenduje się także działania do realizowania przez właścicieli urządzeń wodnych, w tym m.in. analizę możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Oczekiwany rezultatem jest zwiększenie retencji wodnej i odporności gminy na skutki suszy, poprawa stanu środowiska wodnego i krajobrazu, zachowanie bioróżnorodności oraz wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Tym sposobem Gmina zyskuje trwałe podstawy do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej i środowiskowej, sprzyjającej zdrowiu, rolnictwu i przyszłym pokoleniom.

Kierunki działań:

3.1.1. Ochrona zasobów wodnych

3.1.2. Wprowadzenie działań chroniących Dolinę rzeki Witoni jako obszaru ochrony bioróżnorodności i zrównoważonego rozwoju

3.1.3. Wprowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie suszy

3.1.4. Wprowadzenie działań chroniących przyrodniczo kulturowy krajobraz rolniczy

Cel operacyjny 3.2.

3.2. Usprawnienie zarządzania gospodarką odpadami oraz gospodarką wodno-kanalizacyjną

W ramach celu zakłada się rozwój skutecznego systemu gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-kanalizacyjnej, który odpowiada na współczesne wyzwania środowiskowe i potrzeby mieszkańców. Gmina powinna dążyć do zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki odpadów, ograniczenia ich ilości u źródła, poprawy infrastruktury sanitarnej, a także podnoszenia świadomości na temat ochrony środowiska wśród społeczności lokalnej. Ważne jest również zagospodarowanie odpadów pochodzących z działalności rolniczej tj. folii rolniczych. W ramach realizacji celu wskazuje się działania tj. warsztaty, posty w mediach społecznościowych, wydarzenia związane z ochroną środowiska, edukacja w zakresie GOZ, promowanie recyklingu odpadów, wsparcie w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizacja istniejących sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz utrzymanie i modernizacja stacji uzdatniania wody. Ważne będzie także podejmowanie działań mających na celu likwidację dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań prewencyjnych. Celem gminy jest nie tylko poprawa infrastruktury technicznej, ale również zmiana postaw mieszkańców, tak aby wzmacniać lokalne poczucie odpowiedzialności za środowisko.

Kierunki działań:

- 3.2.1. Prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony środowiska mającej na celu zwiększanie świadomości mieszkańców
- 3.2.2. Optymalizacja gospodarki odpadami poprzez współpracę regionalną i lokalne rozwiązania
- 3.2.3. Utrzymanie dobrego stanu gospodarki wodno-ściekowej
- 3.2.4. Likwidacja istniejących dzikich wysypisk śmieci i wdrożenie działań prewencyjnych

Cel operacyjny 3.3.

3.3. Zrównoważony rozwój energetyczny i ochrona jakości powietrza w Gminie

W ramach celu zakłada się realizację działań na rzecz zwiększenia niezależności energetycznej, upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, poprawy efektywności energetycznej oraz ochrony jakości powietrza. Mając na uwadze globalne wyzwania klimatyczne oraz lokalne potrzeby, gmina dąży do transformacji energetycznej. Realizacja tego celu powinna obejmować kilka kluczowych działań. Ważne jest wspieranie „zielonych” inwestycji, w tym wykorzystywanie OZE np. na budynkach użyteczności publicznej, obiektach mieszkaniowych, usługowych itp. Istotne będzie wsparcie mieszkańców i przedsiębiorstw w celu osiągnięcia zamierzonych efektów. W kwestii ochrony powietrza istotne będą m.in. dofinansowania do wymiany pieców, edukacja mieszkańców, inwestycje w zakresie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, wprowadzanie rozwiązań technologicznych optymalizujących zużycie mediów. Poprawa jakości powietrza powinna opierać się także na działaniach tj. wspieranie realizacji budownictwa pasywnego i energooszczędnego, budowie, rozbudowie i modernizacji systemów ciepłowniczych oraz dystrybucyjnych systemów gazowniczych. Aby utrzymać dobry stan środowiska naturalnego, ważna też będzie intensyfikacja działań na rzecz utylizacji materiałów zawierających azbest.

Kierunki działań:

- 3.3.1. Zapewnienie niezależności energetycznej Gminy
- 3.3.2. Podejmowanie działań wpływających na ochronę dobrego stanu powietrza Gminy
- 3.3.3. Intensyfikacja działań na rzecz utylizacji materiałów zawierających azbest

IV CEL STRATEGICZNY

GINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Celem głównym jest tworzenie w Gminie Kocierzew Południowy warunków sprzyjających komfortowemu życiu, pracy i aktywności mieszkańców, z zapewnieniem im realnych możliwości rozwoju. Gmina dąży do podnoszenia jakości życia poprzez rozwój usług społecznych, opiekuńczych, zdrowotnych i edukacyjnych, a także poprzez wspieranie seniorów, rodzin i młodzieży, poprawę bezpieczeństwa oraz wzmocnienie integracji społecznej, kultury i aktywności obywatelskiej. Równocześnie usprawnia administrację, rozwija infrastrukturę cyfrową oraz skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne na rzecz zrównoważonego rozwoju i lepszej jakości życia wszystkich mieszkańców.

Cel operacyjny 4.1.

4.1. Zwiększanie jakości życia wszystkich mieszkańców i zaangażowania ich, poprzez rozwój działań integracyjnych i wspólnotowych oraz ofertę kulturalną

Gmina Kocierzew Południowy, opierając się na silnym poczuciu tożsamości lokalnej i bogatym dziedzictwie kulturowym, dąży do stworzenia przestrzeni i inicjatyw sprzyjających integracji mieszkańców, budowaniu wspólnoty oraz rozwijaniu oferty kulturalnej dostępnej dla każdej grupy wiekowej. Celem strategicznym jest zwiększenie jakości życia poprzez działania aktywizujące społeczność i promujące lokalne talenty, twórczość oraz dziedzictwo artystyczne i historyczne regionu. W ramach tego celu zakłada się działania tj. tworzenie bogatej oferty kulturalno-artystycznej, poprzez organizację wystaw, festynów, wydarzeń sportowych a także wydarzeń tematycznych dedykowanym poszczególnym grupom wiekowym, wzmocnienie roli wydarzeń opartych na kulturze lokalnej, angażujących stowarzyszenia, zespoły ludowe, grupy artystyczne i mieszkańców, z naciskiem na integrację międzypokoleniową. Istotne będzie również wsparcie organizacji pozarządowych i społecznych m.in. przez wsparcie finansowe, promowanie ich działalności, zapewnianie przestrzeni do działania, a także aktywne włączanie ich w procesy decyzyjne. Rozwój turystyki w Gminie powinien w dużej mierze opierać się na dziedzictwie artystycznym. Dlatego też zaangażowanie twórców ludowych oraz zespołów z obszaru gminy tj. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Boczki Chetmońskie”, Dziecięcy Zespół Ludowy „Kocierzewiaczy”, Grupa Śpiewacza „Księżanki” jest istotne

z punktu widzenia założonego celu. Dobrymi działaniami w tym kierunku będzie m.in. organizacja wystaw poświęconym twórczościom malarzy (J. Chełmoński, M. Bacciarelli) wraz z wystawami dzieł lokalnych twórców ludowych, organizacją warsztatów i plenerów artystycznych np. na terenie dworku, organizacja tematycznych weekendów artystycznych oraz prowadzenie zajęć warsztatowych z zakresu sztuki ludowej i malarstwa. Działania w ramach tego celu mają przyczynić się do budowy aktywnej, otwartej i zintegrowanej społeczności lokalnej, w której każdy mieszkaniec oraz turysta – niezależnie od wieku – znajdzie przestrzeń do aktywnego uczestnictwa i rozwoju.

Kierunki działań:

4.1.1. Tworzenie oferty artystycznej i kulturalnej poprzez organizację wydarzeń

4.1.2. Wsparcie organizacji pozarządowych i społecznych

4.1.3. Rozwój turystyki opartej na dziedzictwie artystycznym

Cel operacyjny 4.2.

4.2. Rozwój usług opiekuńczych i senioralnych oraz zwiększenie zaangażowania społecznego młodzieży i osób młodych

Gmina Kocierzew Południowy stawia na budowanie silnej i zintegrowanej wspólnoty mieszkańców poprzez równoczesne wsparcie dwóch szczególnych grup społecznych: seniorów i młodzieży. Cel zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy jakości życia osób starszych, zapewnienie im dostępu do wysokiej jakości usług opiekuńczych i zdrowotnych, a jednocześnie aktywizację młodzieży oraz włączanie jej w życie społeczne i obywatelskie gminy. W ramach wsparcia seniorów Gmina powinna zapewnić dostęp do wsparcia psychologicznego, zajęć np. z rękodzieła, muzyki, kultury, aktywności fizycznej. Istotna będzie także poprawa komunikacji poprzez zwiększenie informowania m.in. aktualne uzupełnianie tablic w sołectwach, broszury, a także warsztaty z obsługi Internetu i smartfonów, by przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu. W ramach aktywizacji młodzieży istotne będą działania tj. Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy, rozwój i promocja wolontariatu oraz inicjatyw społecznych, organizacja szkoleń, debat, wydarzeń społecznych, informowanie o działaniach gminy poprzez nowoczesne kanały czy też włączanie młodzieży w działalność organizacji lokalnych, np. poprzez tworzenie młodzieżowych sekcji OSP. Zakładanym rezultatem jest, aby gmina stała się miejscem przyjaznym, otwartym i zrównoważonym, w którym każdy mieszkaniec niezależnie od wieku może czuć się potrzebny i zaangażowany.

Kierunki działań:

4.2.1. Zwiększenie liczby i jakości usług dla seniorów

4.2.2. Umożliwianie seniorom uczestnictwa w aktywnym życiu społecznym

4.2.3. Stworzenie warunków do większego zaangażowania młodzieży w życie społeczne i kulturalne Gminy

Cel operacyjny 4.3.

4.3. Wzrost jakości i warunków edukacji oraz rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Celem jest stworzenie nowoczesnej, sprzyjającej rozwojowi przestrzeni edukacyjnej oraz rekreacyjnej, odpowiadającej na potrzeby dzieci, młodzieży i rodzin. Ważne jest zapewnienie wysokiej jakości nauczania, rozwój kompetencji oraz dbałość o komfort, bezpieczeństwo i wszechstronny rozwój uczniów, zarówno w szkołach jak i poza nią. Równocześnie istotny jest rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz rozszerzenie oferty usług opiekuńczych dla najmłodszych mieszkańców. Istotnym elementem tej wizji jest modernizacja infrastruktury oświatowej oraz jej wyposażenie – zarówno w nowoczesne środki dydaktyczne, jak i w elementy sprzyjające komfortowi codziennego funkcjonowania uczniów w placówkach. W szkołach powinny pojawić się m.in. ławki na korytarzach, szafki uczniowskie oraz wydzielone strefy relaksu. Poprawa przestrzeni bibliotecznych może nastąpić m.in. poprzez remont oraz uzupełnienia o książki skierowane szczególnie do młodzieży. Podniesieniu standardu edukacji towarzyszyć będzie wsparcie kadry pedagogicznej, obejmujące szkolenia i programy doskonalenia zawodowego. Indywidualny rozwój uczniów będzie zaś wzmacniany poprzez stypendia i nagrody. Istotnym aspektem będzie także organizacja dodatkowych zajęć rozwojowych m.in. z zakresu malarstwa, języków obcych, przedsiębiorczości, rozwoju osobistego czy aktywności ruchowej. Równoległe rozwijana powinna być infrastruktura sportowa i rekreacyjna. Młodzi mieszkańcy powinni mieć dostęp do bezpiecznych, funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni umożliwiających aktywność fizyczną oraz integrację społeczną. Ważnym komponentem celu strategicznego jest również rozwój usług opiekuńczych dla najmłodszych mieszkańców gminy. W odpowiedzi na potrzeby rodzin planowane jest utworzenie gminnego żłobka oraz klubów dziecięcych, a także rozwój systemu opieki dziennej nad dziećmi do lat 3. Realizacja tego celu przyczyni się do stworzenia przyjaznego środowiska edukacyjnego i wychowawczego, które będzie sprzyjać rozwojowi dzieci i młodzieży, wspierać rodzinę, a także podnosić jakość życia mieszkańców w długofalowej perspektywie.

Kierunki działań:

4.3.1. Wzrost jakości edukacji i warunków nauki w szkołach

4.3.2. Tworzenie możliwości edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie dodatkowych umiejętności

4.3.3. Zwiększenie usług opiekuńczych dla dzieci do lat 3

Cel operacyjny 4.4.

4.4. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy wymaga konsekwentnego wzmocnienia lokalnego systemu usług społecznych i zdrowotnych, szczególnie tych skierowanych do grup narażonych na wykluczenie. Istotnym kierunkiem działań będzie utworzenie dziennego domu opieki dla osób starszych, który zapewni im nie tylko opiekę, ale także przestrzeń do aktywizacji społecznej i kulturalnej. Równocześnie Gmina będzie wspierać rodziny wielodzietne oraz samotnych rodziców, poprzez rozwój programów pomocowych. Ważnym obszarem będzie również kompleksowa pomoc społeczna, której celem będzie wyrównywanie szans edukacyjnych i życiowych dzieci i młodzieży, a także wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji – bezrobotnych, chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów. Równie istotnym elementem celu jest podniesienie jakości i dostępności usług zdrowotnych. Gmina planuje monitorować poziom opieki medycznej świadczonej na jej terenie oraz wspierać działania edukacyjne w zakresie profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia. Wiedza i świadomość zdrowotna mieszkańców powinna być wzmocniana m.in. poprzez kampanie informacyjne, spotkania z ekspertami oraz współpracę z lokalnymi placówkami medycznymi.

Kierunki działań:

4.4.1. Wzrost udzielanego wsparcia dla seniorów i rodzin

4.4.2. Pomoc społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu

4.4.3. Poprawa zdrowia i dostępu do usług medycznych

Cel operacyjny 4.5.

4.5. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i wsparcie lokalnych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w Gminie Kocierzew Południowy opiera się na wzmocnieniu lokalnych służb ratowniczych, w szczególności Ochotniczych Straży Pożarnych, oraz na poprawie jakości przestrzeni publicznych. Ważne jest wspomaganie finansowe jednostek, a także organizacja szkoleń dla nich. Równoległe podejmowane powinny być działania poprawiające bezpieczeństwo w codziennym życiu mieszkańców – modernizacja oświetlenia ulicznego, tworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych, montaż monitoringu oraz poprawa oznakowania dróg, zwłaszcza w rejonach szkół. Ważną rolę odegra także edukacja mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa, pierwszej pomocy i reagowania kryzysowego. Gmina planuje także rozwijać systemy obrony cywilnej, w tym infrastrukturę magazynową i techniczną, które zwiększą gotowość na wypadek sytuacji nadzwyczajnych. Dzięki tym działaniom mieszkańcy będą mogli czuć się bezpieczniej, a Gmina stanie się przestrzenią lepiej chronioną i odporną na różnego rodzaju zagrożenia.

Kierunki działań:

- 4.5.1. Rozwój i wsparcie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Gminie
- 4.5.2. Wprowadzanie rozwiązań zwiększających poziom bezpieczeństwa w przestrzeni
- 4.5.3. Obrona cywilna i ochrona ludności

Cel operacyjny 4.6.

4.6. Efektywne zarządzanie Gminą

Efektywne zarządzanie Gminą Kocierzew Południowy zakłada rozwój nowoczesnej administracji, która odpowiada na potrzeby mieszkańców i wspiera zrównoważony rozwój. Kluczowym elementem będzie podnoszenie kompetencji pracowników samorządowych, szczególnie w zakresie obsługi technologii cyfrowych i e-usług. Gmina dąży do cyfryzacji usług publicznych. Pozwoli to m.in. łatwiej i szybciej załatwiać sprawy urzędowe. Równolegle rozwijana będzie partycypacja społeczna oraz działania zwiększające dostęp do szerokopasmowego Internetu i przeciwdziałające wykluczeniu cyfrowemu – poprzez edukację i rozwój infrastruktury światłowodowej. Istotnym celem jest także aktywne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych oraz wspieranie bezpieczeństwa cyfrowego mieszkańców. Dzięki temu Gmina będzie zarządzana w sposób nowoczesny, przejrzysty i efektywny.

Kierunki działań:

- 4.6.1. Wzmocnienie umiejętności i kompetencji pracowników administracji publicznej
- 4.6.2. Usprawnienie procesów administracyjnych
- 4.6.3. Rozwijanie partycypacji społecznej w procesie wdrażania polityki rozwoju Gminy
- 4.6.4. Aktywne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację projektów związanych z rozwojem Gminy
- 4.6.5. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu przez edukację i rozwój sieci światłowodowej

WYKAZ ZADAŃ WSKAZANYCH PRZEZ UG W KOCIERZEWIE POŁUDNIOWYM REKOMENDOWANYCH DO REALIZACJI W RAMACH STRATEGII ROZWOJU GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY NA LATA 2024-2030

Lp.	Działanie	Nazwa celu strategicznego, celu operacyjnego i kierunku rozwoju wskazanego w Strategii	Podmiot realizujący	Termin realizacji	Szacunkowy koszt zadania
01	Naprawa urządzeń melioracji wodnej (Prace modernizacyjne)	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>3. W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>3.1. Zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, wprowadzanie działań wpływających na przeciwdziałanie suszy oraz ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych na terenie Gminy</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Wprowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie suszy</p>	Gminna Spółka Wodna	2024-2030	500 tysięcy
02	Odmulanie rowów (Prace utrzymaniowe z zachowaniem dobrych praktyk w tym zakresie)	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>3. W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>3.1. Zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, wprowadzanie działań wpływających na przeciwdziałanie suszy oraz ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych na terenie Gminy</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Wprowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie suszy</p>	Gminna Spółka Wodna	2024-2030	500 tysięcy
03	Inwentaryzacja urządzeń (Prace inwentaryzacyjne, opracowanie)	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>3. W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p>	Gminna Spółka Wodna	2024-2030	200 tysięcy

	dokumentacji, map)	<p>3.1. Zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, wprowadzanie działań wpływających na przeciwdziałanie suszy oraz ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych na terenie Gminy</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Wprowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie suszy</p>			
04	Rozwój infrastruktury kulturalnej	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>2. PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>2.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Tworzenie nowych przestrzeni publicznych oraz miejsc spotkań dla wszystkich mieszkańców Gminy</p> <p>-Tworzenie przestrzeni wspierających potencjał tradycji ludowych Gminy</p> <p>- Modernizacja i rozwój istniejących placówek edukacji, administracji oraz obiektów sportowych</p> <p>-Ochrona Dziedzictwa Kulturowego Gminy</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	13 milionów
05	Modernizacja budynków użyteczności publicznej	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>2. PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>2.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Tworzenie nowych przestrzeni publicznych oraz miejsc spotkań dla wszystkich mieszkańców Gminy</p> <p>- Modernizacja i rozwój istniejących placówek edukacji, administracji oraz obiektów sportowych</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	6 milionów

		-Poprawa estetyki przestrzeni publicznych			
06	Remont dróg gminnych	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>2. PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>2.1. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury komunikacyjnej oraz dostępności przestrzennej</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Inwestowanie w poprawę jakości i bezpieczeństwa dróg lokalnych oraz zwiększanie połączeń z sąsiednimi gminami</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	1 milion
07	Modernizacja obiektów oświatowych i sportowych	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>2. PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY ZWIĘKSZA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY</p> <p>4. GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>2.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców</p> <p>4.3. Wzrost jakości i warunków edukacji oraz rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Modernizacja i rozwój istniejących placówek edukacji, administracji oraz obiektów sportowych</p> <p>-Poprawa estetyki przestrzeni publicznych</p> <p>-Wzrost jakości edukacji i warunków nauki w szkołach</p> <p>-Zwiększenie usług opiekuńczych dla dzieci dla dzieci do lat 3</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	1 milion

08	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków u mieszkańców	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>3. W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>3.2. Usprawnienie zarządzania gospodarką odpadami oraz gospodarką wodno-kanalizacyjną</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Utrzymanie dobrego stanu gospodarki wodno-ściekowej</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	1 milion
09	Zagospodarowanie terenu w centrum Kocierzewa Południowego	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>2. PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>2.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Tworzenie nowych przestrzeni publicznych oraz miejsc spotkań dla wszystkich mieszkańców Gminy</p> <p>-Tworzenie przestrzeni wspierających potencjał tradycji ludowych Gminy</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	3 miliony
10	Modernizacja oświetlenia ulicznego	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>4. GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>4.5. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i wsparcie lokalnych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <p>-Wprowadzanie rozwiązań zwiększających poziom bezpieczeństwa w przestrzeni</p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	700 tysięcy

		<u>Cel strategiczny:</u>	Gmina	2024-2030	1 milion
11	Realizacja usług społecznych	<p>4. GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>4.2. Rozwój usług opiekuńczych i senioralnych oraz zwiększenie zaangażowania społecznego młodzieży i osób młodych</p> <p>4.4. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców</p> <p>4.5. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i wsparcie lokalnych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo</p> <p>4.6. Efektywne zarządzanie Gminą</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <ul style="list-style-type: none">-Zwiększenie liczby i jakości usług dla seniorów-Umożliwianie seniorom uczestnictwa w aktywnym życiu społecznym-Stworzenie warunków do większego zaangażowania młodzieży w życie społeczne i kulturalne Gminy-Wzrost udzielanego wsparcia dla seniorów i rodzin-Pomoc społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu-Poprawa zdrowia i dostępu do usług medycznych-Rozwój i wsparcie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Gminie-Obrona cywilna i ochrona ludności (m.in. Szkolenie ludności w zakresie OL i OC)-Wzmocnienie umiejętności i kompetencji pracowników administracji publicznej-Rozwijanie partycypacji społecznej w procesie wdrażania polityki rozwoju Gminy-Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu przez edukację i rozwój sieci światłowodowej	Kocierzew Południowy		

12	Realizacja usług edukacyjnych	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>4. GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>4.3. Wzrost jakości i warunków edukacji oraz rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <ul style="list-style-type: none">-Wzrost jakości edukacji i warunków nauki w szkołach-Tworzenie możliwości edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie dodatkowych umiejętności-Zwiększenie usług opiekuńczych dla dzieci do lat 3	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	100 tysięcy
13	Realizacja usług kulturalnych	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>4. GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p> <p>4.1. Zwiększanie jakości życia wszystkich mieszkańców i zaangażowania ich, poprzez rozwój działań integracyjnych i wspólnotowych oraz ofertę kulturalną</p> <p><u>Kierunek działań:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Tworzenie oferty artystycznej i kulturalnej poprzez organizację wydarzeń- Wsparcie organizacji pozarządowych i społecznych- Rozwój turystyki opartej na dziedzictwie artystycznym	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	200 tysięcy
14	Realizacja usług sportowych i rekreacyjnych	<p><u>Cel strategiczny:</u></p> <p>4. GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU</p> <p><u>Cel operacyjny:</u></p>	Gmina Kocierzew Południowy	2024-2030	100 tysięcy

**4.3. Wzrost jakości i warunków edukacji
oraz rozwój infrastruktury sportowej i
rekreacyjnej**

Kierunek działań:

- Tworzenie możliwości edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie dodatkowych umiejętności

Źródło: Urząd Gminy Kocierzew Południowy.

4. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

4.1. ROLA MODELU

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi integralną część dokumentu Strategii. Zgodnie z jego założeniami, realizacja misji i celów prowadzić ma do tworzenia warunków rozwoju gospodarki przy odpowiednim wykorzystaniu i kształtowaniu walorów przestrzennych, przyrodniczych i kulturowych. Celem nadrzędnym jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców gminy. Przestrzeń gminy kształtowana musi być w sposób zapewniający realizację celów strategicznych we wszystkich obszarach funkcjonowania jednostki, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby zrównoważonego rozwoju i zachowania ładu przestrzennego. Model kształtuje kierunki polityki rozwoju funkcjonalno-przestrzennego gminy w oparciu o uwarunkowania wskazane w diagnozie. Uwzględnia również potencjały zdiagnozowane w toku działań partycypacyjnych, a także europejskie trendy i standardy z zakresu rozwoju przestrzennego.

Wytyczne i rekomendacje Modelu dotyczące rozwoju przestrzennego Gminy Kocierzew Południowy opracowane zostały jako element Strategii prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, a ich sformułowanie ma zapewnić ulokowanie przestrzenne planowanych działań z uwzględnieniem zagadnień środowiskowych i ładu przestrzennego.

Cele opracowania rekomendacji wraz z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy to w szczególności:

- sformułowanie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, czyli zasad wynikających z przyjętego modelu,
- ukierunkowanie działań do konkretnych obszarów oraz dopasowanie ich do potrzeb i możliwości tych obszarów, czyli wskazanie w ramach strategii obszarów strategicznej interwencji.

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kocierzew Południowy stanowi zobrazowanie spodziewanych i zaplanowanych w ramach wypracowanej Strategii Rozwoju Gminy procesów rozwoju, weryfikację możliwości ich realizacji, a także przewidzenie ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych obszaru.

4.2. KLUCZOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJU I ZAŁOŻENIA MODELU STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY – STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kocierzew Południowy stanowi graficzne przedstawienie spodziewanych i zaplanowanych w **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** procesów rozwoju i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennej. Na modelu przedstawiono również obszary wyznaczone pod przyszłe inwestycje zabudowy mieszkaniowej oraz usług i przemysłu w dokumencie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Nie różnią się one znacznie od obecnie istniejącej zabudowy.

Model funkcjonalno-przestrzenny Gminy Kocierzew Południowy opiera się na następujących elementach:

- **Analiza kluczowych uwarunkowań rozwojowych**
Założenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kocierzew Południowy zostały wypracowane na podstawie analizy istniejących uwarunkowań. Pełny opis uwarunkowań został zawarty w diagnozie stworzonej na potrzeby opracowania strategii.
- **Zmiany funkcjonalno-przestrzenne w gminie**
Przedstawione w formie kartograficznej docelowe funkcje gminy w podziale na: tereny mieszkaniowe, tereny usługowe, tereny produkcyjne, lasy i tereny zieleni urządzonej, tereny rolnicze i wody itp.
- **Rozmieszczenie planowanych działań wynikających ze strategii**
Przedstawione w formie kartograficznej rozmieszczenie kluczowych działań.
- **Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie wynikające z ustaleń strategii**
Ponadto, na bazie modelu, opisano i przedstawiono obszary strategicznej interwencji.

Zgodnie z *Ustawą o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465)*, model struktury funkcjonalno-przestrzennej zawiera:

- a) strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych,
- b) system powiązań przyrodniczych,
- c) główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych,
- d) główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej;

STRUKTURA OSADNICZA I FUNKCJONALNA GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY

Gmina Kocierzew Południowy składa się z 19 sołectw : Boczki Chetmońskie, Gągolin Południowy, Gągolin Północny, Gągolin Zachodni, Jeziorko, Kocierzew Południowy, Kocierzew Północny, Konstantynów, Lenartów, Lipnice, Łaguszew, Osiek, Ostrowiec, Płaskocin, Różyce, Różyce - Żurawieniec, Sromów, Wejsce oraz Wicie. Rolę głównego ośrodka lokalnego pełni sołectwo Kocierzew Południowy, położone w centralnej części Gminy. To właśnie ono pełni główną rolę usługową, administracyjną, a także stanowi centrum życia społecznego. Gmina ma charakter typowo rolniczy.

W ramach docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej w części graficznej modelu (**Rysunek 2**) wskazuje się potencjalne tereny dla rozwoju nowej zabudowy, w tym dla funkcji: mieszkaniowej – jako kontynuacja i uzupełnienie istniejącej struktury osadniczej, wraz z możliwością rozwoju zabudowy zagrodowej, przemysłowej, produkcyjnej, magazynowej, logistycznej oraz usługowej. Wskazane w modelu tereny rozszerzenia zabudowy wymagają weryfikacji uwarunkowań planistycznych na etapie opracowania Planu Ogólnego Gminy.

Na modelu wskazano główny obszar rozwoju usług. Kocierzew Południowy pełni już taką funkcję w Gminie, dlatego też warto dalej rozwijać ten obszar w tym zakresie. W tym celu, w obszarze warto skupić się przede wszystkim na rozwijaniu terenów usługowych, kulturowych oraz mieszkalnych, przy czym bez dominacji zabudowy zagrodowej. Ważne jest skoncentrowanie, aby stworzyć dobrze wyposażone miejsce, gdzie wszyscy mieszkańcy mogą korzystać z usług m.in. administracyjnych, edukacyjnych, zdrowotnych, handlowych, kulturalnych. Takie rozplanowanie może też wpłynąć na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, a także pozwoli lepiej chronić tereny rolnicze i przyrodnicze poza centrum.

Tworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych ma duże znaczenie zarówno w kwestii podniesienia jakości życia mieszkańców, jak i dla długofalowego rozwoju społecznego i gospodarczego. W modelu wskazano przestrzenie, w których warto stworzyć miejsca lokalnej integracji. Wśród nich można wymienić miejscowości: Kocierzew Południowy, Boczki Chetmońskie, Łaguszew oraz Gągolin Południowy. Niektóre z tych obszarów stanowią także obszar rewitalizacji. Zaleca się wprowadzenie nawet niewielkich zielonych przestrzeni z elementami małej architektury, bądź też ze strefami rekreacyjnymi np. z placem zabaw, boiskiem. Dobrze zaprojektowane przestrzenie powinny uwzględniać także potrzeby różnych grup: dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, a także dobrze służyć twórcom i zespołom ludowym z obszaru gminy.

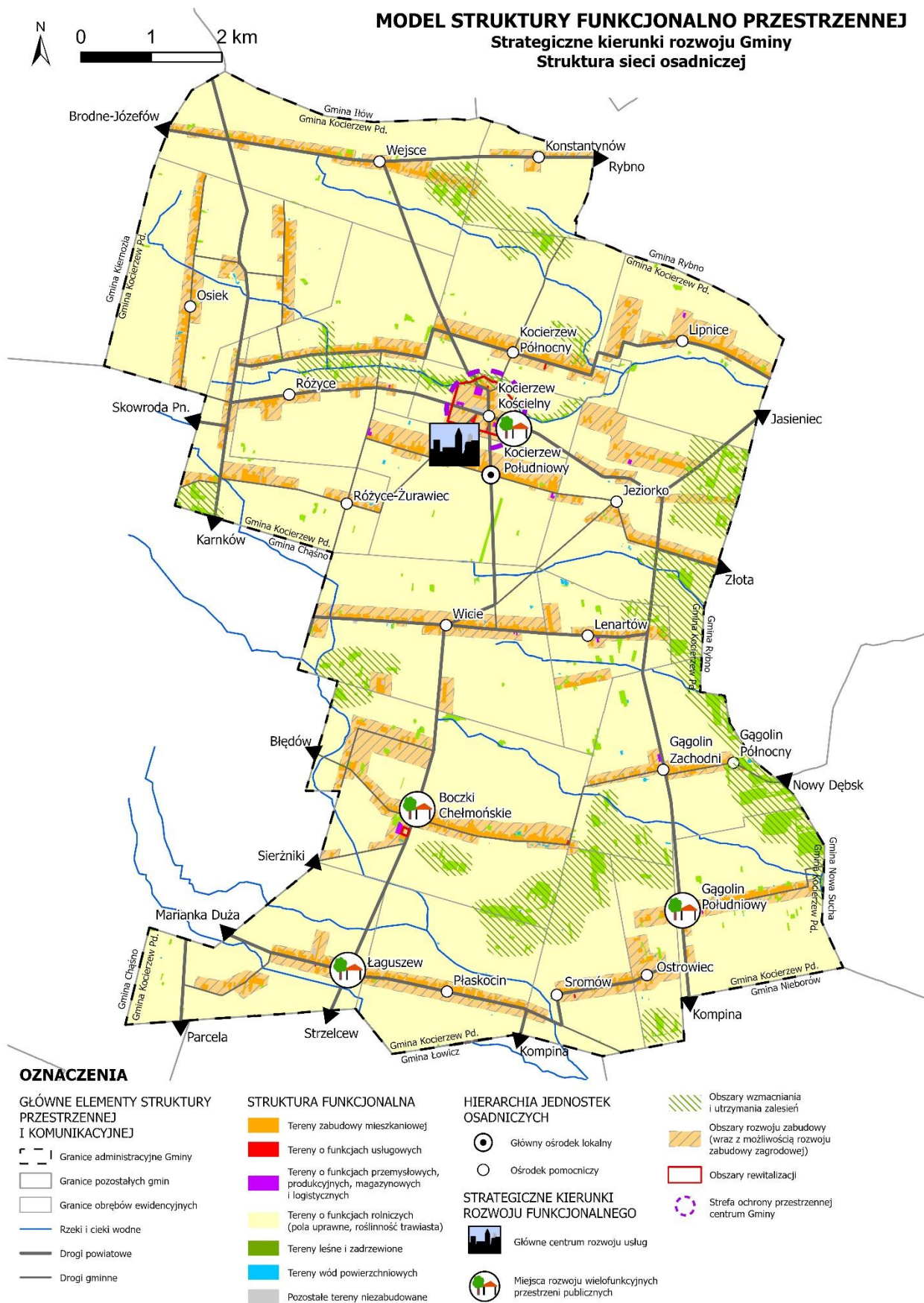
Na modelu wskazano również obszary wzmocnienia i utrzymania zalesień. Jest to istotne, ze względu na niewielki stopień obszarów zielonych występujących w obszarze Gminy. W tym aspekcie warto wziąć pod uwagę przede wszystkim gleby o niższych klasach bonitacyjnych oraz doliny rzek.

Planując kierunki rozwoju przestrzennego obszaru należy wziąć pod uwagę w szczególności następujące uwarunkowania struktury osadniczej i funkcjonalnej gminy:

- ▶ Przebieg przez obszar Gminy znaczących lokalnie ciągów komunikacyjnych
- ▶ Potencjał do rozwoju zabudowy mieszkaniowej, uwzględniający także możliwość rozwoju zabudowy zagrodowej
- ▶ Rolniczy charakter Gminy
- ▶ Wysoki potencjał do rozwoju rolnictwa, występowanie gleb klas II i III
- ▶ Wysoki stopień zagrożenia suszą
- ▶ Usługi administracyjne i kulturowe występujące w większości w centralnym obszarze Gminy (Kocierzew Południowy)
- ▶ Niewielki stopień lesistości Gminy
- ▶ Dobre położenie względem miasta powiatowego

Powyższe czynniki warunkują prowadzenie polityki przestrzennej. Generują one zjawiska, które mogą być odbierane zarówno jako szanse jak i bariery rozwoju. W dalszym planowaniu rozwoju Gminy Kocierzew Południowy istotne jest także wzięcie pod uwagę szerszego kontekstu i powiązań Gminy.

Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej - Struktura sieci osadniczej

Źródło: Opracowanie własne.

SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Znaczną część Gminy Kocierzew Południowy stanowią użytki rolne. Stanowią one aż ok. 94% powierzchni całej Gminy. Co więcej, obszar charakteryzuje się wysokim stopniem pokrycia glebami klas II i III. Uwarunkowania te sprzyjają więc dalszemu rozwojowi rolnictwa, które w Gminie jest integralną częścią lokalnej gospodarki, obejmującą zarówno tradycyjne formy upraw, jak i nowoczesne metody produkcji rolnej. Dominującymi gałęziami rolnictwa na terenie gminy są: hodowla trzody chlewnej, kurcząt i bydła mlecznego oraz uprawa m.in. truskawek, bobu, kukurydzy i zbóż. Rozwija się również sadownictwo i warzywnictwo. W gminie przeważa sektor użytków prywatnych. Przeważają średnie gospodarstwa rolne o powierzchni 5-10 ha. Sieć hydrograficzna na obszarze Gminy jest uboga – znajdują się tu ciekі o małych przepływach. Największym jest rzeka Witonia, jeden z bardzo nielicznych lewobrzeżnych dopływów Bzury. Na terenie Gminy nie występują obszary podlegające prawnej ochronie w formach przewidzianych ustawą o ochronie przyrody²³.

Gmina Kocierzew Południowy w całości należy do dorzecza Wisły (**Rysunek 3**). Obszar gminy odznacza się bardzo małą gęstością sieci rzecznej i małymi przepływami. Głównym ciekim powierzchniowym jest rzeka Witonia, jeden z nielicznych lewobrzeżnych dopływów Bzury. Jej źródła położone są na terenie gminy Kocierzew Południowy – w granicach wsi Osiek i Różyce Zastruga. Witonia płynie z zachodu na wschód północnej części gminy Kocierzew, na długości 10 km.

Pozostałe naturalne ciekі wodne przepływające przez teren gminy to również bezpośrednie lub pośrednie dopływy rzeki Bzury, są to niewielkie w większości bezimienne ciekі. Jeden z nich bierze początek we wschodniej części wsi Jeziorko i kieruje się na południe, wzdłuż wschodniej granicy gminy, by znaleźć ujście w Bzurze, na wysokości wsi Patoki w gminie Nieborów. Drugi z nich (lokalnie zwany Strugą) bierze początek na południowych krańcach gminy Kiernoza, następnie przepływa przez północno-wschodnie tereny gminy Chąšno, pojawia się na krańcach wsi Różyce Żurawieniec, Wicie i Boczki dalej płynie przez wsi Płaskocin i Sromów na terenie gminy Kocierzew Południowy, a uchodzi do Bzury, na wysokości wsi Kompina w gminie Nieborów.

Na obszarze gminy nie występują większe zbiorniki wód stojących. Sporadycznie spotyka się zawodnienia w zagłębieniach bezodpływowych, część z nich tylko okresowo gromadzi wodę. Z uwagi na ubogą sieć rzeczno-ą możliwości rozbudowy systemu retencjonowania wód z wykorzystaniem wód płynących są bardzo ograniczone.

Położenie i charakter sieci hydrograficznej gminy Kocierzew Południowy, decydują, iż nie występują na jej obszarze tereny zagrożenia powodziowego. Mapa zagrożenia

²³ <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true> [dostęp dnia: 17.01.2025]

powodziowego (ISOK) nie wskazuje na zagrożenia powodzią na obszarze gminy Kocierzew Południowy.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły²⁴ na terenie Gminy Kocierzew Południowy zlokalizowane są następujące jednolite części wód powierzchniowych rzecznych:

Tabela 6. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie gminy Kocierzew Południowy

Nazwa i kod JCWP	Typ JCWP	Stan ekologiczny JCWP	Stan Chemiczny JCWP	Stan Ogólny JCWP
Bzura od Rawki do ujścia RW20001627299	Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	Staby	Poniżej dobrego	Zły stan wód
Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki RW20001627253	Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły stan wód
Nida RW200010272469	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły stan wód
Bzura od Uchanki do Rawki RW2000112725999	Rzeka nizinna	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły stan wód

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - <https://apgw.gov.pl/>

Według analizy przeprowadzonej w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, wśród czynników wpływających na zły stan wód powyższych JCWP wyróżnia się przede wszystkim nawożenie w rolnictwie oraz depozycję wód opadowych i komunalnych.

Według ogólnodostępnych danych opublikowanych na Geoportalu Województwa Łódzkiego gmina Kocierzew Południowy jest bardzo dobrze zmeliorowana. W ramach Strategii wskazuje się działania zachowujące ten dobry stan. Na obszarze gminy występują sieci i urządzenia melioracyjne. Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych zalicza się przede wszystkim stopnie na rzece Witoni oraz stopnie i zastawki na przepływającej wzdłuż zachodniej granicy gminy rzece Struga. Obszar gminy objęty jest również siecią urządzeń melioracyjnych szczegółowych poprzez sieć rowów melioracyjnych.

Niemal cały obszar gminy znajduje się w zasięgu oddziaływania sieci rurowodów (działów drenarskich²⁵).

Gmina Kocierzew Południowy zlokalizowana jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 2151 Subniecka Warszawska – obszar centralny, o charakterze

²⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)

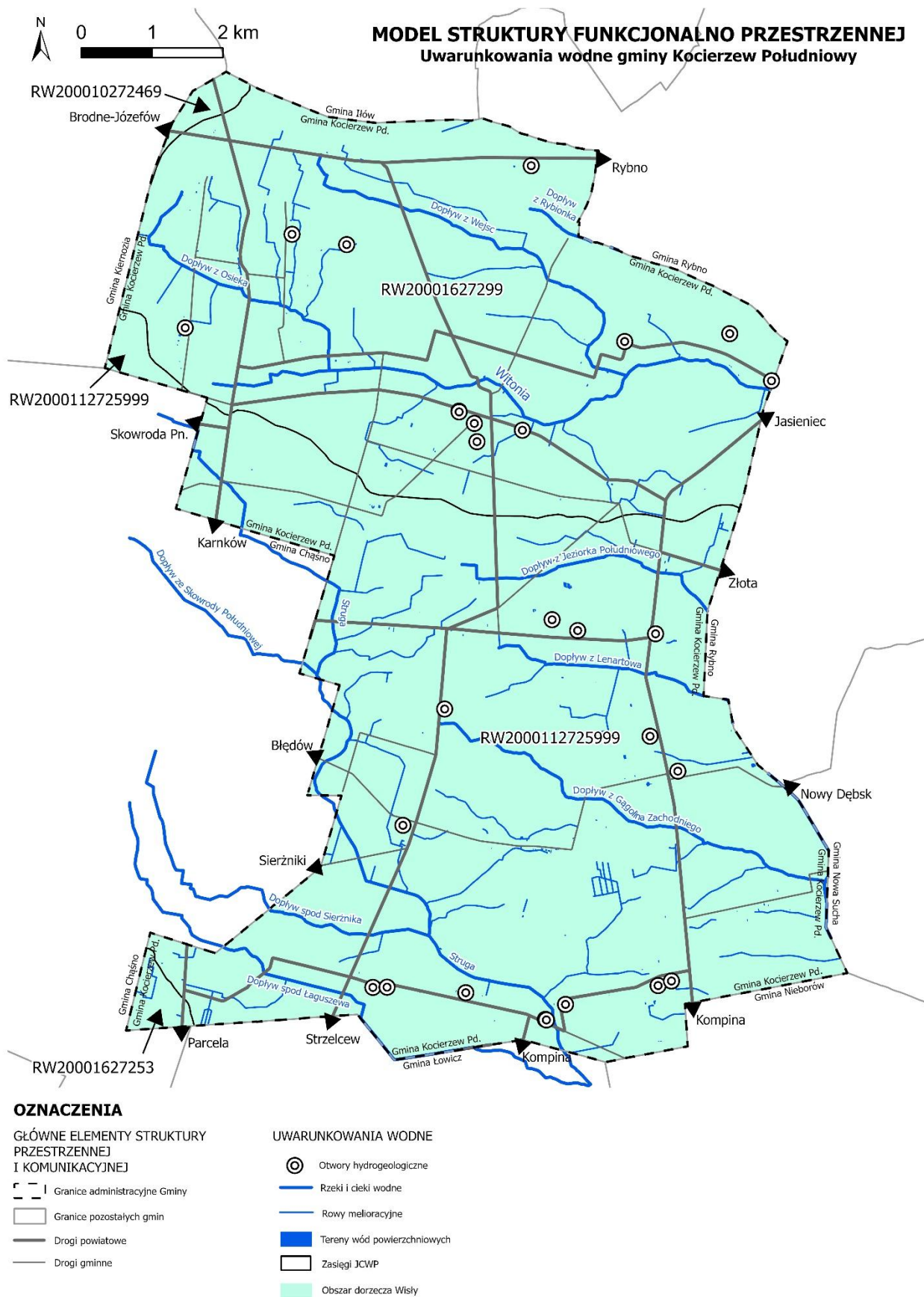
²⁵ Definicja zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów i ustalenia obszaru, na który urządzenia melioracji wodnych wywierają korzystny wpływ* (Dz. U. 2020 poz. 1165).

porowym. Jest to zbiornik paleogeńsko-neogeński wyróżniający się wodami o naturalnie uformowanym składzie chemicznym i długim czasie przebywania wód w ośrodku skalnym. Wody te są mało wrażliwe na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Dominującym typem chemicznym wody jest HCO_3 -Na.

Obszar gminy zlokalizowany jest na obszarze dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach:

- ▶ **GW200065** – należąca do dorzecza Wisły, regionu środkowej Wisły, zarządzanego przez RZGW Warszawa – obejmuje północną część gminy. Stan chemiczny i ilościowy jednostki określany jest jako dobry.
- ▶ **GW200063** - należąca do dorzecza Wisły, regionu środkowej Wisły, zarządzanego przez RZGW Warszawa – obejmuje południową, większą część gminy. Stan chemiczny i ilościowy jednostki określany jest jako dobry.

Rysunek 3. Uwarunkowania wodne w Gminie Kocierzew Południowy

Źródło: Opracowanie własne.

Uwarunkowania krajobrazowe i użytkowanie przestrzeni gminy Kocierzew Południowy (rolniczy charakter) decydują, iż jej obszar charakteryzuje występowanie lokalnych powiązań przyrodniczych. Wśród nich należy wyróżnić przede wszystkim tereny otwartych pól rolniczych, doliny rzek (Witonia, Struga), system rowów melioracyjnych a także zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Obecność lokalnych powiązań ekologicznych ma duże znaczenie dla zachowania ciągłości procesów przyrodniczych w skali mikroregionalnej.

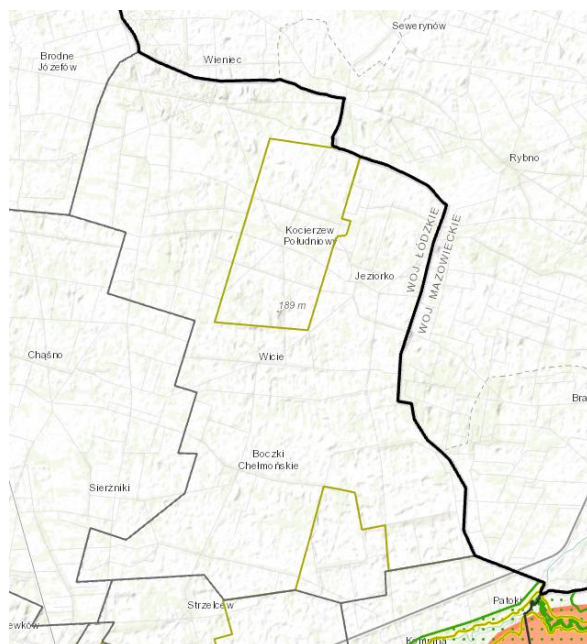
Na terenie Gminy nie występuje korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym. Funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych pełnią zaś przede wszystkim doliny rzek. Utrzymanie i ich ochrona są jednym z priorytetów w ramach działań przewidzianych w Strategii. Dolina rzeki Witoni pełni funkcję głównego lokalnego korytarza ekologicznego. W ramach ochrony wskazuje się między in. zalesienia w obszarze rzeki, ograniczanie zabudowy, w tym zabudowy zagrodowej w bliskiej odległości.

Gmina Kocierzew Południowy nie posiada w obrębie swoich granic obszarów o formalnej ochronie przyrody, takich jak parki narodowe czy rezerваты przyrody, czy też pomniki przyrody²⁶. Zatem, w kontekście ochrony przyrodniczej, gmina powinna dążyć do wzmocnienia istniejących zasobów oraz rozszerzenia ochrony przyrodniczej poprzez rozwój systemu powiązań przyrodniczych.

W Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego, na terenie Gminy Kocierzew Południowy, wskazano 3 granice krajobrazu:

- ▶ 10-318.71-21 – Grupa B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe; 6g. Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim
- ▶ 10-318.71-2 – Grupa B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe; 6f. Z przewagą wielkoobszarowych sadów i plantacji
- ▶ Fragment krajobrazu 10-318.71-4 – Grupa B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe; 6c. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola

²⁶ Według stanu na rok 2025

Rysunek 4. Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego - Gmina Kocierzew Południowy

Źródło: <https://geoportalslodzkie.pl/> [dostęp dnia 6.06.2025]

Należy jednak podkreślić, że żaden z krajobrazów w obrębie Gminy nie został uznany za krajobraz priorytetowy.

Planowane kierunki rozwoju strategicznego

- ▶ **Utrzymanie i ochrona elementów przyrodniczych** - Rozwój przestrzenny i gospodarczy Gminy Kocierzew Południowy powinien odbywać się z poszanowaniem lokalnych walorów przyrodniczych, które stanowią istotne zasoby ekologiczne, rolnicze i krajobrazowe. W związku z tym konieczne jest objęcie ochroną i utrzymaniem występujących elementów środowiska. W ramach strategii zakłada się utrzymanie naturalnego charakteru dolin rzecznych, ograniczanie ich zabudowy i przekształceń, prowadzenie działań renaturyzacyjnych w miejscach zdegradowanych. Ze względu na występowanie wysokiej jakości gleb należy zachować ciągłość użytkowania gleb: ograniczać ich odrolnienie i zabudowę; wspierać rolnictwo zrównoważone i wysokiej jakości produkcję rolną na tym obszarze. Obszary gleb wysokiej klasy bonitacyjnej (II i III) rekomenduje się w miarę możliwości do ochrony przed nadmiernym wykorzystaniem na tereny zabudowane. Warto również wspierać tworzenie i utrzymanie tzw. „zielonej infrastruktury”, a także w celu utrzymania rolniczego charakteru Gminy – promować rolnictwo ekologiczne i produkty lokalne.

Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej - system powiązań przyrodniczych w Gminie Kocierzew Południowy

Źródło: Opracowanie własne.

Przy planowaniu działań na obszarze Gminy Kocierzew Południowy należy uwzględnić wytyczne wynikające z przepisów odrębnych oraz dokumentów wyższego rzędu obowiązujących dla obszaru, w tym w szczególności:

- **Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły²⁷** w zakresie oceny stanu i ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz działań wskazanych do realizacji przez Gminę, mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wody zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.
- **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy²⁸ (PPSS)**
- **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły²⁹**, którego nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Według danych Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie³⁰, na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych powodzią.

Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS) rozróżnia cztery typy suszy: atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. Mapy zagrożenia suszą atmosferyczną są wynikiem analizy bilansu wodnego i obrazują warunki hydrometeorologiczne, które powodują wystąpienie trzech pozostałych rodzajów suszy.

Według danych zawartych w *Planie przeciwdziałania skutkom suszy*³¹ Gmina Kocierzew Południowy charakteryzuje się silnym zagrożeniem suszą, dotyczącym łącznie zagrożenia suszą hydrogeologiczną, hydrologiczną, rolniczą i atmosferyczną. Łącznie gmina jest w silnym stopniu zagrożona suszą, na co największy wpływ ma susza rolnicza.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)

²⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 poz. 1615)

²⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739)

³⁰ wody.isok.gov.pl [dostęp dnia 21.10.2024]

³¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH

Kocierzew Południowy stanowi centrum Gminy, koncentrując większość usług oraz funkcji administracyjnych, edukacyjnych i zdrowotnych. Wśród nich można wymienić zakład opieki zdrowotnej, zespół kościoła par. pw. św. Wawrzyńca, Gminną Bibliotekę Publiczną w Kocierzewie Południowym czy też Szkołę Podstawową im. Bohaterów walk nad Bzurą 1939 r. w Kocierzewie Południowym. W pozostałych sołectwach także możemy zauważyć pojedyncze funkcje (**Rysunek 6**), jednak największa koncentracja i różnorodność widoczna jest w centralnej części Gminy. Dlatego też, zakłada się dalszy rozwój tego obszaru, pod kątem wzmacniania jego funkcji usługowej i administracyjnej.

Sieć dróg w Gminie Kocierzew Południowy jest rozbudowana i zapewnia dobre połączenie między sołectwami. Obecnie w strukturze przeważają drogi powiatowe. Drogi te stanowią główne korytarze komunikacyjne. Pod względem komunikacyjnym gmina jest położona względnie blisko dwóch dużych ośrodków miejskich. W Gminie brak jest ścieżek rowerowych.

W ramach strategicznych kierunków rozwoju, wyznaczono kierunki rozwoju komunikacyjnego i kulturowego, w tym:

- ▶ **Miejsca wymagające poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego** – działanie dotyczy newralgicznych punktów tj. skrzyżowania - szczególnie w okolicach szkół oraz miejscach użyteczności publicznej. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego jest jednym z priorytetów strategicznych rozwoju gminy, szczególnie w kontekście poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony zdrowia i życia dzieci, osób starszych i pieszych uczestników ruchu. W tym kontekście ważną będzie budowa lub modernizacja bezpiecznych przejść dla pieszych, zastosowanie elementów uspokojenia ruchu, a także edukacja mieszkańców.
- ▶ **Proponowane kierunki do wzmocnienia dostępności tras i szlaków pieszo rowerowych** – zadaniem jest połączenie kluczowych miejsc w Gminie, a także wzmacnianie połączeń rowerowych z sąsiednimi gminami. Zakłada się utworzenie szlaku rowerowego promującego dziedzictwo artystyczne Gminy (łączyący znajdujące się na terenie dworki, wzbogacone o tablice edukacyjne).
- ▶ **Zabytki** - są one ważnym elementem krajobrazu kulturowego i stanowią potencjał dla rozwoju turystyki oraz edukacji. W Strategii wskazuje się ich ochronę, utrzymanie, a także ich promocję.
- ▶ **Miejsca usługowe o szczególnym znaczeniu** – szkoły podstawowe z terenu Gminy stanowią istotne centra życia lokalnego. W strategii rozwoju należy traktować te obiekty jako priorytetowe dla planowania przestrzennego, finansowania inwestycji i budowania kapitału społecznego.

Rysunek 6. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej oraz główne korytarze i elementy sieci transportowych

Źródło: Opracowanie własne.

4.3. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

Poniższe rekomendacje zostały opracowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego Gminy Kocierzew Południowy oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kocierzew Południowy przyjętego Uchwałą nr V/17/2011 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 24 lutego 2011 roku. Stanowią one podstawę do opracowania dokumentów planistycznych gminy takich jak Plan ogólny Gminy Kocierzew Południowy.

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Zmiana otoczenia prawnego oraz utrata ważności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego po dniu 30 czerwca 2026 roku sprawia, że ważnym celem planistycznym dla Gminy Kocierzew Południowy jest być opracowanie Planu Ogólnego Gminy. W dniu 25 października 2024 r. Rada Gminy podjęła uchwałę nr VII/32/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kocierzew Południowy.

Z analizy dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania obszaru gminy oraz z założeń i celów strategii, w pierwszej kolejności określono ogólne zalecenia i rekomendacje do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej Gminy Kocierzew Południowy. Zostały one opracowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kocierzew Południowy. Stanowią podstawę do opracowania dokumentów planistycznych Gminy takich jak Plan Ogólny Gminy Kocierzew Południowy.

Z analizy dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu gminy oraz z założeń i celów strategii, określono następujące ogólne zalecenia i rekomendacje do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej Gminy Kocierzew Południowy:

- ▶ Zapewnienie wysokiej jakości terenów publicznych
- ▶ Zachowanie terenów zalesień, rzek jako lokalnych korytarzy ekologicznych
- ▶ Ochrona obiektów zabytkowych występujących na terenie Gminy
- ▶ Ograniczanie rozpraszania terenów zabudowy mieszkaniowej i dalszy jej rozwój zgodnie z zweryfikowanymi uwarunkowaniami planistycznymi
- ▶ Zwiększanie udziału terenów zieleni i ochrona istniejących
- ▶ Ochrona wyznaczonych gleb o najwyższej przydatności rolniczej oraz kompleksów rolnych
- ▶ Rozwój ścieżek rowerowych i wzmacnianie połączeń między sołectwami

Ze względu na ważne funkcje przyrodnicze i krajobrazowe, walory lub zagrożenia, ochrony i kształtowania w dokumentach planistycznych wymagają różnego typu elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego. W związku z czym dla terenu Gminy Kocierzew Południowy rekomenduje się:

Zasady ochrony środowiska, jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

- ▶ Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju w pierwszej kolejności, granicach ukształtowanych pasm i ośrodków zabudowy lub w ich sąsiedztwie
- ▶ W celu zachowania trwałości zasobów przyrodniczych, rekomenduje się w miarę możliwości rozwój zabudowy poza obszarami wyznaczonymi jako strefy ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Strefy te obejmują tereny charakteryzujące się występowaniem gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej (klasa II i III), które stanowią potencjał dla działalności rolniczej. Zaleca się, aby wszelkie działania inwestycyjne i urbanistyczne były prowadzone w sposób zrównoważony, z poszanowaniem wartości przyrodniczych i produkcyjnych tych gruntów. Rozwój zabudowy powinien być kierowany w miarę możliwości na tereny o niższej przydatności rolniczej, tak aby minimalizować presję na grunty o wysokiej jakości rolniczej.
- ▶ Zalesianie gruntów rolnych o bardzo niskiej urodzajności gleb - klasy VI i V
- ▶ Bezwzględna ochronę w terenach otwartych (tj. poza obszarami wyznaczonymi w studium dla rozwoju zabudowy) powierzchni zalesionych oraz zadrzewień śródpolnych i śródłukowych
- ▶ Wspieranie działań w kierunku ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, między innymi, poprzez promowanie nie węglowych źródeł ciepła, a docelowo poprzez udostępnienie sieci gazowej w zwartych ośrodkach zamieszkania
- ▶ Działanie na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w terenach koncentracji zabudowy
- ▶ Działanie na rzecz poprawy bilansu wodnego w terenach rolnych poprzez magazynowanie wód powierzchniowych w naturalnych i sztucznych ciekach oraz w małych zbiornikach wodnych (tych ostatnich sytuowanych przede wszystkim w dolinie rzeki Witoni, także modernizację istniejących systemów drenarskich)

Ochrona dziedzictwa kulturowego

- ▶ Ochrona obiektów dóbr kultury poprzez ich zachowanie i zapewnienie właściwego eksponowania w strukturze funkcjonalno-przestrzennej

**i zabytków oraz dóbr
kultury współczesnej**

- ▶ Podjęcie działań w celu ochrony wartości i kształtowania dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną
- ▶ Rewaloryzacja, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjne zaaranżowane tereny zieleni m.in. zabytkowe formy zieleni (park dworski w Boczkach Chełmońskich, park krajobrazowy przydworski w Osieku
- ▶ Ochrona stanowisk archeologicznych występujących na obszarze Gminy
- ▶ Ochrona obiektów dawnego budownictwa wiejskiego
- ▶ Bieżącą aktualizację i digitalizację zasobu gminnej ewidencji zabytków

**Kierunki rozwoju
przestrzennego
podstawowych
funkcji zabudowy oraz
wskaźniki dotyczące
zagospodarowania
terenów zabudowy**

- ▶ Utrzymanie miejsc zamieszkania w istniejących siedliskach zabudowy zagrodowej
- ▶ Dopuszczenie nowej zabudowy w pasmach zabudowy wiejskiej z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury technicznej
- ▶ Zachowanie zgodności rozwoju terenów z Planem Ogólnym Gminy (w trakcie opracowania)

**Kierunki rozwoju
systemów
infrastruktury
technicznej**

- ▶ Utrzymanie, modernizacja i usprawnienia istniejących sieci i urządzeń
- ▶ Dogęszczanie sieci doprowadzających i odbierających w obrębie terenów istniejącej zabudowy, według zapotrzebowania
- ▶ Rozbudowa systemów na terenach proponowanych do zabudowy
- ▶ Selektywna zbiórka odpadów i ich wywóz do miejsc odzysku i unieszkodliwiania, usytuowanych poza granicami gminy
- ▶ Utrzymanie istniejących, funkcjonujących ujęć wód podziemnych
- ▶ Uwzględnienie przesądzeń zawartych w krajowych i wojewódzkich programach i dokumentach strategicznych oraz wieloletniej prognozie finansowej województwa łódzkiego

**Obszary, na których
będą rozmieszczone**

- ▶ Utrzymanie, przebudowa, rozbudowa i odbudowa istniejących gminnych dróg i ulic, także z budową

inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	<p>nowych ulic w obszarach zabudowy oraz budową nowych dróg obsługi gruntów rolnych</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Utrzymanie i modernizacja istniejących urządzeń i sieci wodociągowych, a także budowa nowych▶ Utrzymanie i modernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej i administracji m.in. w zakresie oświaty szkół podstawowych, w zakresie upowszechniania kultury, sportu i rekreacji – gminny ośrodek kultury, biblioteka, boiska sportowe▶ Utrzymanie i zakładanie zieleni komunalnej oraz zadrzewień m.in. przy obiektach użyteczności publicznej
Kierunki rozwoju systemów komunikacji	<ul style="list-style-type: none">▶ Modernizacja istniejącej sieci dróg i ewentualne tworzenie nowych w zależności od potrzeb▶ Urządzanie ścieżek i tras rowerowych
Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	<ul style="list-style-type: none">▶ Ochrona występujących gleb rolniczych najwyższej jakości przed zabudową▶ Możliwe dopuszczanie zabudowy zagrodowej▶ Zalesienie gruntów niskiej bonitacji
Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego	<ul style="list-style-type: none">▶ Nie przewiduje się budowy obiektów handlu wielkopowierzchniowego
Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW	<ul style="list-style-type: none">▶ Nie dotyczy

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

▶ W przypadku możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na stan środowiska przyrodniczego, należy wprowadzić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą.

Zasady kształtowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji

▶ Należy kształtować przestrzeń tak, aby zachować zgodność z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Kocierzew Południowy (w trakcie opracowywania)

4.4. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Obszary strategicznej interwencji (OSI) wymagają ukierunkowanej interwencji publicznej łączącej inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne. Interwencja powinna prowadzić do oczekiwanych zmian większego różnicowania interwencji w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów. Warunkiem efektywnej polityki rozwoju jest pogłębiona diagnoza terytoriów, tj. rozpoznanie zasobów endogenicznych i potencjałów, które można wykorzystać do rozwoju, jak również określenia barier rozwojowych i obszarów, które powinny być wsparte, co ma prowadzić do większego różnicowania i lepszego dopasowania interwencji w zależności od specyfiki tych terytoriów. W ten sposób identyfikowane są obszary wsparcia, zwłaszcza te o szczególnym charakterze, czyli obszary strategicznej interwencji.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI O WYMIARZE REGIONALNYM

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030³² definiuje pięć obszarów strategicznej interwencji: obszar Nowej Energii, obszar Zielonej Gospodarki, miasta odzyskanych szans, obszary aktywnej integracji, Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF). Obszar Gminy Kocierzew Południowy zawiera się w **OSI Zielonej Gospodarki**. Pokrywa

³² Uchwała Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

on cały obszar Gminy. Według Strategii, są to obszary z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz predysponowane do rozwoju turystyki ze względu na potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, a także zagospodarowanie turystyczne. W OSI określa się kilka kierunków działań. Jednym z ważniejszych jest wspieranie przetwórstwa rolno-spożywczego. Na obszarze gmin położonych w sąsiedztwie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo wskazaniem dla gospodarowania będzie system rolnictwa zrównoważonego, produkcja żywności wysokiej jakości, w tym rozwój produkcji ekologicznej. W gminach, w których potencjał rolnictwa jest wysoki, zaleca się ochronę gruntów rolnych i rozwijanie wiodącej funkcji. Zarówno dla rozwoju funkcji rolniczej, jak i turystycznej ważne będą działania związane z ochroną i poprawą jakości środowiska oraz wzmocnieniem odporności OSI na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne.

Rysunek 7. Obszar Zielonej Gospodarki

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Na podstawie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, znajdującego się w aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, Gmina Kocierzew Południowy określana jest także jako obszar koncentracji funkcji żywicielskiej. Teren Gminy obejmuje także siła oddziaływania CPK³³.

³³ Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 aktualizacja Uchwała Nr LV/680/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, z późniejszymi zmianami

Tabela 7. Zgodność celów Strategii z kierunkami działań określonych dla OSI Obszar Zielonej Gospodarki

Kierunki działań określone dla OSI Obszar Zielonej Gospodarki	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
Wspieranie przetwórstwa rolno-spożywczego	1.1, 1.2, 1.3			
Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej	1.1, 1.2, 1.3			
Zwiększanie opłacalności produkcji rolnej	1.1, 1.2, 1.3			
Wspieranie działań umożliwiających dywersyfikację gospodarczą	1.2, 1.3	2.2		
Ochrona i poprawa jakości środowiska oraz wzmocnienie odporności OSI na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne			3.1, 3.2, 3.3	

Źródło: Opracowanie własne.

5. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, W TYM W WYMIARZE PRZESTRZENNYM ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

Rezultaty planowanych działań stanowią wyraz osiągnięcia zamierzonych w Strategii celów i stanowią mierzalny dowód skuteczności wprowadzanych na etapie jej realizacji interwencji.

W tabeli (**Tabela 8**) wskazano zmiany, jakie powinny zostać osiągnięte w kluczowych obszarach funkcjonowania gminy, zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, jak i przestrzennym. Każdy z zakładanych efektów został opisany jako mierzalny wskaźnik, umożliwiający bieżące monitorowanie oraz ocenę postępów i skuteczności podejmowanych w ramach **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** działań.

Ujęte w tabeli wskaźniki odnoszą się do obszarów związanych z rozwojem infrastruktury, poprawą jakości usług publicznych, efektywnością zarządzania zasobami a także ze wzrostem aktywności społeczno-gospodarczej na terenie Gminy Kocierzew Południowy.

Lista proponowanych wskaźników przyjętych na potrzeby monitoringu Strategii jest katalogiem otwartym. Katalog ten, tak jak wartości docelowe będą mogły być wyznaczone i aktualizowane przy okazji ewaluacji Strategii. Rekomenduje się już przyjęte do ewaluowania w danym okresie sprawozdawczym wskaźniki zachować i monitorować aż do zakończenia wdrażania Strategii.

Oczekiwane rezultaty realizacji poszczególnych celów strategicznych i wskaźników ich realizacji (z uwzględnieniem przestrzennych) zawiera poniższa tabela.

OBSZAR STRATEGICZNY: GOSPODARKA I CEL STRATEGICZNY ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY					
Cel operacyjny		Wskaźnik monitorowania celu		jedn.	Oczekiwana zmiana
1.1.	Rozwój rolnictwa zrównoważonego oraz poprawa jakości produktów rolnych	W1	Liczba gospodarstw stosujących praktyki rolnictwa zrównoważonego lub ekologicznego	szt.	
		W2	Liczba rolników objętych wsparciem doradczym lub finansowym w ramach programów lokalnych lub krajowych	szt.	
1.2.	Utworzenie marki produktów gminy	W3	Opracowanie i wdrożenie spójnego systemu identyfikacji wizualnej marki lokalnej	szt.	
		W4	Liczba podjętych działań mających na celu promocję gminy i lokalnych produktów	szt.	
1.3.	Wsparcie i rozwój lokalnej przedsiębiorczości	W5	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w sektorach lokalnych (rolnictwo, turystyka, usługi)	szt.	
		W6	Liczba działań podjętych w celu rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców	szt.	
		W7	Liczba materiałów promocyjnych/informacyjnych o potencjale gospodarczym gminy	szt.	
		W8	Liczba podjętych działań mających na celu rozwój przedsiębiorczości wśród młodzieży	szt.	
OBSZAR STRATEGICZNY: PRZESTRZEŃ II CEL STRATEGICZNY PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY					
2.1.	Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury komunikacyjnej oraz dostępności przestrzennej	W9	Długość zmodernizowanych dróg	km	
		W10	Długość nowych odcinków dróg	km	
		W11	Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych	szt.	
		W12	Liczba podjętych działań zwiększających bezpieczeństwo pieszych	szt.	
		W13	Liczba zmodernizowanych i nowo wybudowanych przystanków autobusowych	szt.	
		W14	Liczba nowych szlaków i tras rowerowych	szt.	
2.2.	Wzrost znaczenia turystyki i rozpoznawalność Gminy w skali ponadlokalnej	W15	Liczba inicjatyw gospodarczych związanych z turystyką i usługami lokalnymi	szt.	
		W16	Liczba zorganizowanych działań promujących turystykę gminy	szt.	
		W17	Liczba zmodernizowanych obiektów i przestrzeni dziedzictwa kulturowego	szt.	
2.3.	Rozwój wysokiej jakości przestrzeni	W18	Liczba nowo utworzonych przestrzeni oraz miejsc spotkań	szt.	

	publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców	W19	Liczba utworzonych przestrzeni wspierających lub wykorzystujących potencjał tradycji kulturowych Gminy	szt.	
		W20	Liczba zmodernizowanych budynków publicznych	szt.	
		W21	Liczba podjętych działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy	szt.	
		W22	Liczba nowo powstałych obiektów sportowych	szt.	
		W23	Liczba wprowadzonych działań mających na celu zwiększanie estetyki przestrzeni	szt.	
OBSZAR STRATEGICZNY: ŚRODOWISKO III CEL STRATEGICZNY W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE					
3.1.	Zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, wprowadzanie działań wpływających na przeciwdziałanie suszy oraz ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych na terenie Gminy	W24	Liczba wprowadzonych działań wpływających na ochronę zasobów wodnych	szt.	
		W25	Powierzchnia terenów o zwiększonej/przywróconej bioróżnorodności	ha	
		W26	Liczba podjętych działań mających na celu przeciwdziałanie suszy	szt.	
		W27	Liczba wprowadzonych działań mających na celu ochronę rolniczego krajobrazu gminy	szt.	
3.2.	Usprawnienie zarządzania gospodarką odpadami oraz gospodarką wodno-kanalizacyjną	W28	Liczba podjętych działań mających na celu zmniejszanie liczby dzikich wysypisk	szt.	
		W29	Liczba nowych lub zmodernizowanych elementów sieci wodno-kanalizacyjnej	szt.	
		W30	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami	szt.	
		W31	Liczba działań podjętych na rzecz zwiększenia efektywności systemu selektywnej zbiórki odpadów	szt.	
3.3.	Zrównoważony rozwój energetyczny i ochrona jakości powietrza w Gminie	W32	Liczba zrealizowanych inwestycji w termomodernizację budynków publicznych i prywatnych	szt.	
		W33	Liczba wspartych inwestycji w odnawialne źródła energii	szt.	
		W34	Liczba działań promujących wśród mieszkańców efektywność energetyczną	szt.	
		W35	Liczba działań podjętych na rzecz utylizacji materiałów zawierających azbest	szt.	

OBSZAR STRATEGICZNY: ŚRODOWISKO					
IV CEL STRATEGICZNY					
GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU					
4.1.	Zwiększanie jakości życia wszystkich mieszkańców i zaangażowania ich, poprzez rozwój działań integracyjnych i wspólnotowych oraz ofertę kulturalną	W36	Liczba wydarzeń kulturalnych i integracyjnych zorganizowanych na terenie Gminy	szt.	
		W37	Liczba wspartych organizacji pozarządowych i inicjatyw społecznych	szt.	
		W38	Liczba zrealizowanych projektów/wydarzeń turystycznych związanych z dziedzictwem kulturowym i artystycznym Gminy	szt.	
4.2.	Rozwój usług opiekuńczych i senioralnych oraz zwiększenie zaangażowania społecznego młodzieży i osób młodych	W39	Liczba zrealizowanych projektów międzypokoleniowych	szt.	
		W40	Liczba działań podjętych w celu poprawy jakości usług dla seniorów	szt.	
		W41	Liczba projektów skierowanych do młodzieży wspierających zaangażowanie społeczne i obywatelskie	szt.	
		W42	Liczba przeprowadzonych działań angażujących seniorów w życie społeczne	szt.	
4.3.	Wzrost jakości i warunków edukacji oraz rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	W43	Liczba miejsc w nowych placówkach opiekuńczych dla dzieci	szt.	
		W44	Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych lub dodatkowych programów edukacyjnych	szt.	
		W45	Liczba zrealizowanych działań wpływających na wzrost jakości edukacji i warunków w szkołach	szt.	
4.4.	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców	W46	Utworzenie i rozwój dziennego domu opieki dla seniorów	szt.	
		W47	Liczba podjętych działań w zakresie wsparcia seniorów i rodzin	szt.	
		W48	Liczba podjętych działań w zakresie pomocy społecznej i przeciwdziałaniu wykluczeniu	szt.	
		W49	Liczba zorganizowanych kampanii edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego	szt.	
4.5.	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i wsparcie lokalnych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	W50	Liczba wspartych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Gminie	szt.	
		W51	Liczba wprowadzonych rozwiązań zwiększających poziom bezpieczeństwa w przestrzeni	szt.	
		W52	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa	szt.	

		W53	Liczba zrealizowanych działań z zakresu obrony cywilnej i ochrony ludności	szt.	
4.6.	Efektywne zarządzanie Gminą	W54	Liczba projektów zrealizowanych przy wsparciu z funduszy krajowych i unijnych.	szt.	
		W55	Liczba mieszkańców uczestniczących w organizowanych konsultacjach społecznych	szt.	
		W56	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla pracowników administracji publicznej	szt.	
		W57	Liczba wdrożonych narzędzi cyfrowych (np. e-usługi, platformy komunikacji z mieszkańcami, systemy zarządzania danymi).	szt.	
		W58	Liczba działań przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu i cyberbezpieczeństwu	szt.	

Tabela 8. Oczekiwane rezultaty realizacji celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030.

Źródło: Opracowanie własne.

6. OKREŚLENIE SPÓJNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM

Do określenia spójności strategii z celami rozwojowymi zawartymi w dokumentach wyższego rzędu wykorzystano najważniejsze dokumenty krajowe, regionalne i powiatowe. W poniższej tabeli ujęto schemat zgodności celów strategicznych wytypowanych dla Gminy Kocierzew Południowy z celami najważniejszych dokumentów wyższego rzędu, m.in. które opisano w dalszych rozdziałach Strategii.

6.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY A STRATEGIE KRAJOWE

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (perspektywa do 2030 r.) (SOR), przyjęta uchwałą M.P. 2017 poz. 206 przez Radę Ministrów dnia 14 lutego 2017 r. Głównym celem przyjętym w dokumencie jest: *“Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”*. Do osiągnięcia celu głównego, określono trzy cele szczegółowe, z których zostały wyodrębnione obszary i cele realizacji działań.

Tabela 9. Spójność celów Strategii Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

SOR – cele szczegółowe	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1.Trwały wzrost gospodarczy oparty o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną				
Reindustrializacja - Wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji	Nie dotyczy			
Rozwój innowacyjnych firm - Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych	1.1, 1.3			
Małe i średnie przedsiębiorstwa- Przemiany strukturalne sektora, nowe formy działania i współpracy, nowoczesne instrumenty wsparcia	1.1, 1.3			
Kapitał dla rozwoju-	1.1, 1.3			

SOR – cele szczegółowe	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych				
Ekspansja zagraniczna- Zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki Zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie	1.1, 1.2			
2.Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony				
Spójność społeczna Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy	1.3			4.6
Rozwój zrównoważony terytorialnie- Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania	1.1, 1.2, 1.3			4.6
3.Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.				
Prawo w służbie obywatelom i gospodarce- Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli				4.5, 4.6
Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem- Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego				4.4, 4.6
E-państwo- Cyfrowe państwo usługowe				4.6
Finanse publiczne- Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne				4.6
Efektywność wykorzystania środków UE- Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe				4.6

Źródło: opracowanie własne.

Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., przyjęta *Uchwałą nr 22/2021 Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2021 r.* Wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego.

Tabela 10. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Polityki Energetycznej Polski do 2040 r.

PEP (Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.) – cele szczegółowe	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPLYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1.Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych			3.3	
2.Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej			3.3	
3.Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych	Nie dotyczy			
4. Rozwój rynków energii	Nie dotyczy			
5. Wdrożenie energetyki jądrowej	Nie dotyczy			
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii			3.3	
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji			3.3	
8. Poprawa efektywności energetycznej			3.3	

Źródło: opracowanie własne.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. przyjęta *Uchwałą Rady Ministrów nr 105/2009 z dnia 24 września 2019 r.*, gdzie jako główny cel krajowej polityki

transportowej wskazano zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego.

Tabela 11. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

SZRT - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. – kierunki interwencji	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce		2.1		
Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym	Nie dotyczy			
Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności		2.1		
Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów		2.1		
Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko		2.1		
Poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.		2.1		

Źródło: opracowanie własne.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 – przyjęta *Uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.* - podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Dokument kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów. Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Tabela 12. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓ W ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym				
1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo	Nie dotyczy			
1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze	Nie dotyczy			
1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska	Nie dotyczy			
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych		2.3	3.1	
1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów				4.6
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych				
2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego				4.1, 4.2
2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	1.1, 1.3			
2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	1.1			
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie				
3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem				4.6
3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym				4.6
3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych				4.6
3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej				4.6

Źródło: opracowanie własne.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030) – przyjęta przez Radę Ministrów 17 października 2023 r. Celem Strategii jest określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w perspektywie do 2030 r., spójnych z celami SOR. SZRWRiR 2030 zawiera działania i projekty strategiczne będące w kompetencji nie tylko MRiRW, ale także pozostałych resortów oraz samorządu województwa, który pełni kluczową rolę w procesie programowania, zarządzania i koordynowania działań rozwojowych na poziomie regionalnym.

Tabela 13. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030)

SZRWRiR	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
Cel główny: WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ GOSPODARCZY WSI ZAPEWNIĄCY BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE KRAJU I ZWIĘKSZENIE WARTOŚCI DODANEJ Z ROLNICTWA ORAZ TRWAŁY WZROST DOCHODÓW JEJ MIESZKAŃCÓW PRZY MINIMALIZACJI ROZWARSTWIENIA EKONOMICZNEGO, SPOŁECZNEGO I TERYTORIALNEGO ORAZ POPRAWIE STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO				
1. Wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego i odporności na kryzysy				
I.1. Zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, rybackiej i przetwórstwa rolno-spożywczego	1.1, 1.2, 1.3			
I.2. Budowa odporności produkcji rolnej i rybackiej, w tym odporności na zmiany klimatu	1.1		3.1, 3.2	
I.3. Zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju i jakości żywności	1.1, 1.2, 1.3		3.3	
I.4. Transformacja energetyczna sektora rolno - spożywczego i rozwój biogospodarki				
I.5. Przygotowanie polskiego sektora rolno spożywczego do rozszerzenia UE i nowych uwarunkowań handlu zagranicznego	1.1, 1.2, 1.3			
2. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska				
II.1. Rozwój infrastruktury liniowej		2.1		
II.2. Dostępność wysokiej jakości usług publicznych		2.1		
II.3. Zrównoważona rewitalizacja wsi i małych miast	1.3	2.3		4.4
II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska				
II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom			3.1, 3.3	
3. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa				
III.1. Odpowiedź na zmiany demograficzne i ich następstwa	1.3			4.1, 4.2, 4.3

SZRWRiR	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓZNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
III.2 Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy	1.1, 1.3			
III.3 Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi	1.3			4.2, 4.3, 4.6
III.4 Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym	1.2	2.3		4.1, 4.2, 4.4, 4.6
III.5 Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich		2.3		4.3, 4.4, 4.6

Źródło: opracowanie własne.

6.2. STRATEGIA ROZWOJU GMINY A STRATEGIE REGIONALNE

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 - jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia. Jest także odpowiedzią władz województwa na zmieniające się uwarunkowania i wyzwania, przedstawia spójny plan powiązanych i przemyślanych działań w perspektywie najbliższej dekady, stanowiący punkt wyjścia do szerokiej

współpracy, której efektem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego.

Tabela 14. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1. Strefa gospodarcza – Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka				
1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego	1.3			
1.2. Podnoszenie jakości kapitału społecznego	1.1, 1.3			4.3
1.3. Wsparcie rozwoju MŚP	1.3			
1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności	1.1, 1.2, 1.3			
2. Sfera społeczna - obywatelskie społeczeństwo równych szans				
2.1. Rozwój kapitału społecznego	1.2, 1.3	2.1, 2.2, 2.3	3.2	4.1, 4.2, 4.3
2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców				4.4,4.5
2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego				4.2, 4.4
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń				
3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska			3.1, 3.2, 3.3	4.5
3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu		2.2, 2.3	3.1	
3.3. Zwiększenie dostępności transportowej		2.1		
3.4. Nowoczesna energetyka w województwie			3.3	
3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami			3.2, 3.3	
3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych				4.6
Cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region		2.3		4.5, 4.6

Źródło: opracowanie własne.

Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego dla realizacji warunku podstawowego Celu Polityki 3 (w zakresie transportu) w perspektywie finansowej 2021-2027 - Plan jest dokumentem, którego nadrzędnym celem jest wytyczenie kierunków rozwoju systemu transportowego województwa łódzkiego w okresie programowania 2021-2027 oraz nakreślenie wizji rozwoju infrastruktury transportowej regionu do 2030 r. oraz w perspektywie długookresowej do 2050 r. Plan stanowi podstawę

do spełnienia tematycznego warunku podstawowego (3.1. kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie), w zakresie 3. Celu Polityki UE wskazanego w Rozporządzeniu PEiR (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Tabela 15. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Regionalnego Planu Transportowego Województwa Łódzkiego dla realizacji warunku podstawowego Celu Polityki 3 (w zakresie transportu) w perspektywie finansowej 2021-2027

Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego (RPTWŁ)	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1. Zrównoważenie systemu transportowego dla osiągnięcia neutralności klimatycznej				
1.1. Zwiększenie udziału podróży transportem zbiorowym i likwidacja wykluczenia komunikacyjnego		2.1		
1.2. Ekologizacja transportu		2.1		
1.3. Rozwój zrównoważonej mobilności		2.1		
2. Realizacja infrastruktury transportowej zapewniającej spójność i rozwój województwa				
2.1. Zwiększenie dostępności transportowej		2.1		
2.2. Rozwój infrastruktury dla obszarów działalności gospodarczej	1.1, 1.3			
3. Poprawa bezpieczeństwa systemu transportowego				
3.1. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu				4.5
3.2. Poprawa bezpieczeństwa infrastruktury transportowej		2.1		4.5
4. Efektywne zarządzanie i transformacja cyfrowa transportu				
4.1. Rozwój i implementacja nowych rozwiązań cyfrowych w sektorze transportu		2.1		
4.2. Rozwój koncepcji „Mobilność jako usługa” (Mobility as a Service - MaaS)	Nie dotyczy			
4.3. Usprawnienie planowania, organizacji i zarządzania systemem transportowym		2.1		

Źródło: opracowanie własne.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031 - celem sporządzenia niniejszego dokumentu jest weryfikacja aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie łódzkim, a także sporządzenie planu niezbędnych inwestycji, umożliwiających osiągnięcie celów w zakresie gospodarowania odpadami, jakie wynikają z przepisów unijnych i krajowych. Dokument określa cele i kierunki działań na lata 2019 – 2025 z perspektywą do 2031 roku.

Tabela 16. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy z założeniami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1. Zmniejszenie ilości powstających odpadów			3.2	
2. Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi			3.2	
3. Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami			3.2	
4. Zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie		2.3	3.2	
5. Zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia			3.2	
6. Zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych			3.2	
7. Utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi			3.2	

Źródło: opracowanie własne.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w wojewódzkie łódzkim na lata 2024-2026 - Program uwzględnia cele i zadania Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2023-2026, który jest zasadniczym dokumentem branżowym na poziomie krajowym.

Tabela 17. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy z założeniami Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim na lata 2023-2026

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2026	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
1. Atrakcyjność krajobrazu kulturowego				
1.1. Tworzenie uwarunkowań dla skutecznej ochrony dziedzictwa kulturowego		2.3		
1.2. Poprawa stanu zachowania i zabezpieczenia zabytków		2.2, 2.3		
2. Tożsamość wielokulturowa regionu				
3.1. Kreowanie marki Łódzkie poprzez produkty związane z dziedzictwem kulturowym	1.2	2.2, 2.3		4.1
3.2. Edukacja kulturowa i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym		2.1		4.1, 4.3
3. Sprawny system zarządzania opieką nad dziedzictwem kulturowym				
3.1. Tworzenie i udostępnianie cyfrowych baz danych oraz zasobów		2.3		
3.2. Wzmacnianie potencjału organizacyjnego instytucji działających na rzecz dziedzictwa kulturowego		2.2, 2.3		4.1

Źródło: opracowanie własne.

6.3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY A STRATEGIE LOKALNE

Strategia Rozwoju Powiatu Łowickiego 2030 - Strategię Rozwoju należy postrzegać jako dokument kierunkowy, który określa proces wytyczania i osiągnięcia celów wspólnoty samorządowej. Określa ona główny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz przedstawia metody i narzędzia wdrożeniowe.

Tabela 18. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Rozwoju Powiatu Łowickiego 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Łowickiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓZNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
Cel strategiczny I. Równomiernie rozwinięta infrastruktura				
1.1. Rozbudowa i poprawa stanu infrastruktury drogowej		2.1		
1.2. Rozwój i poprawa stanu obiektów użyteczności publicznej		2.3		4.4, 4.5
1.3. Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i kontynuowanie formuły przyjaznego urzędu oraz e-usług w jednostkach zarządzanych przez powiat				4.6
Cel strategiczny 2. Konkurencyjna zielona gospodarka				
2.1. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego			3.1, 3.2, 3.3	
2.2. Wsparcie aktywności gospodarczej i inwestycyjnej na terenie powiatu	1.1, 1.2			
2.3. Poprawa efektywności produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego	1.1, 1.2, 1.3			
2.4. Wspieranie rozwoju branży turystycznej	1.2	2.2		4.1
Cel strategiczny 3. Atrakcyjność społeczno-bytowa				
3.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego			2.3	
3.2. Poprawa jakości oraz infrastruktury służby zdrowia, zabezpieczenia społecznego i bezpieczeństwa publicznego				4.4, 4.5, 4.6
3.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia ponadpodstawowego umożliwiającego dostosowanie do wymagań rynku pracy	Nie dotyczy			
3.4. Rozbudowa i modernizacja bazy kulturalno-społecznej oraz organizacja wspólnej przestrzeni publicznej		2.3		
Cel strategiczny 4. Kompleksowa współpraca i promocja				

Strategia Rozwoju Powiatu Łowickiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030			
	I	II	III	IV
	ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY	PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY	W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE	GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
4.1. Zintegrowane działania promocyjne	1.2	2.1, 2.2, 2.3		
4.2. Tworzenie warunków oraz koordynacja partnerskiej współpracy lokalnych samorządów – wzmocnienie poziomu współpracy	1.1, 1.2			4.6
4.3. Współpraca z NGO, IOB, izbami gospodarczymi w zakresie zwiększenia atrakcyjności powiatu				4.1, 4.5, 4.6

Źródło: opracowanie własne.

CZĘŚĆ IV

W DRAŻANIE
STRATEGII

7. FINANSOWANIE STRATEGII

Projekty i działania wynikające z zapisów **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** będą realizowane w okresie wdrażania dokumentu zgodnie z przyjętym systemem i strukturą wdrażania z wykorzystaniem różnorodnych źródeł finansowania. Wdrażanie strategii i wynikających z niej projektów będzie poprzedzone analizą możliwości i dostępności środków, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości finansowych Gminy. Każdorazowo na etapie rocznych ewaluacji wdrażania Strategii i określania nadchodzących planów jej realizacji należy prowadzić systematyczną ocenę sytuacji finansowej Gminy.

Zakres tej oceny powinien dotyczyć:

- ▶ analizy poziomu i zmian dochodów oraz wydatków Gminy w okresie ostatnich co najmniej pięciu lat,
- ▶ analizy salda budżetu i poziomu zadłużenia budżetu Gminy w okresie ostatnich co najmniej pięciu lat,
- ▶ analizy poziomu i zmian dochodów własnych oraz nakładów inwestycyjnych Gminy w okresie ostatnich co najmniej pięciu lat,
- ▶ analizy wieloletniej prognozy finansowej Gminy,
- ▶ analizy aktywności i skuteczności Gminy w pozyskiwaniu zewnętrznych środków publicznych w okresie ostatnich co najmniej pięciu lat

Wyniki oceny sytuacji finansowej przeprowadzonej z uwzględnieniem powyższych czynników pozwolą zidentyfikować faktyczne możliwości i określić gotowość Gminy do podejmowania zobowiązań finansowych mających na celu osiągnięcie celów Strategii.

Na potrzeby realizacji zapisów **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** zaplanowano wykorzystanie szerokiego katalogu źródeł finansowania. Przyjmuje się następujące źródła finansowania:

- ▶ środki własne Gminy,
- ▶ środki pochodzące z budżetu państwa lub budżetu samorządu województwa łódzkiego przewidziane na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- ▶ środki z funduszy celowych, m.in. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w tym Program LIFE), Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO),
- ▶ Środki pochodzące z naborów w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
- ▶ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (FELD, FER, FENIKS itp.)

- ▶ środki prywatne, np. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych,
- ▶ inne fundusze zewnętrzne, np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- ▶ inne środki publiczne.

W planowaniu i organizowaniu źródeł finansowania projektów lub inwestycji będzie *Perspektywa Finansowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027*, która przewiduje możliwość finansowania inwestycji zarówno w formie dotacji, jak i pożyczek. Efektywne wykorzystanie tych środków będzie uzależnione od aktywności Gminy Kocierzew Południowy w zakresie identyfikowania dostępnych programów oraz skutecznego aplikowania o fundusze zewnętrzne.

W poniższej tabeli do każdego celu zdefiniowanego w **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** zaproponowano potencjalne źródła finansowania.

Tabela 19. Sposoby i źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030

Cel	Potencjalne źródła finansowania	Typy projektów, które mogą dostać dofinansowania
CEL I - ROLNICTWO ZRÓWNOWAŻONE JEST WYRÓŻNIKIEM GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY I WZMACNIA JEJ ROZWÓJ GOSPODARCZY		
1.1. Rozwój rolnictwa zrównoważonego oraz poprawa jakości produktów rolnych	FELD	○ 9.2. Społeczeństwo w transformacji
1.2. Utworzenie marki produktów gminy	FELD	○ 6.4. Kultura i turystyka
1.3. Wsparcie i rozwój lokalnej przedsiębiorczości	FELD	○ 9.1. Gospodarka w transformacji ○ 8.5. Poprawa organizacji pracy ○ 8.12. Aktywność edukacyjna
CEL II - PRZESTRZEŃ GMINY KOCIERZEW POŁUDNIOWY WPŁYWA NA ZWIĘKSZENIE JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPIERA POTENCJAŁ KULTUROWY GMINY		
2.1. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury komunikacyjnej oraz dostępności przestrzennej	FELD	○ 9.4. Mobilność lokalna w transformacji
2.2. Wzrost znaczenia turystyki i rozpoznawalności Gminy w skali ponadlokalnej	FELD	○ 6.4. Kultura i turystyka

Cel	Potencjalne źródła finansowania	Typy projektów, które mogą dostać dofinansowania
2.3. Rozwój wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz miejsc integracji dla mieszkańców	KPO FELD	<ul style="list-style-type: none">○ A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego○ 6.4. Kultura i turystyka
III CEL - W GMINIE KOCIERZEW POŁUDNIOWY ODPOWIEDZIALNIE WYKORZYSTUJE I CHRONI SIĘ ZASOBY NATURALNE		
3.1. Zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, wprowadzanie działań wpływających na przeciwdziałanie suszy oraz ochrona bioróżnorodności i zasobów przyrodniczych na terenie Gminy	KPO FEnIKS	<ul style="list-style-type: none">○ B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich○ 2.4. Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom
3.2. Usprawnienie zarządzania gospodarką odpadami oraz gospodarką wodno-kanalizacyjną	FELD FEnIKS	<ul style="list-style-type: none">○ 2.11. Gospodarka wodno-ściekowa – aglomeracje 2-10 tys. RLM○ 1.5. Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę
3.3. Zrównoważony rozwój energetyczny i ochrona jakości powietrza w Gminie	KPO RPO FELD	<ul style="list-style-type: none">○ B3.5.1. Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach○ Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń○ 2.1. Efektywność energetyczna
IV CEL - GMINA KOCIERZEW POŁUDNIOWY TO MIEJSCE, KTÓRE TWORZY DOSKONAŁE WARUNKI DO ŻYCIA, PRACY I AKTYWNOŚCI, ZAPEWNIAJĄC MIESZKAŃCOM KOMFORT I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU		
4.1 Zwiększanie jakości życia wszystkich mieszkańców i zaangażowania ich, poprzez rozwój działań integracyjnych i wspólnotowych oraz ofertę kulturalną	FELD	<ul style="list-style-type: none">○ 6.4. Kultura i turystyka
4.2. Rozwój usług opiekuńczych i senioralnych oraz zwiększenie zaangażowania społecznego młodzieży i osób młodych	FELD FERS	<ul style="list-style-type: none">○ 7.9. Usługi społeczne i zdrowotne○ 7.14. Włączenie społeczne

Cel	Potencjalne źródła finansowania	Typy projektów, które mogą dostać dofinansowania
		<ul style="list-style-type: none">○ 4.13. Wysokiej jakości system włączenia społecznego
4.3. Wzrost jakości i warunków edukacji oraz rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	FELD	<ul style="list-style-type: none">○ 8.7. Kształcenie ogólne
4.4. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców	FELD FERS	<ul style="list-style-type: none">○ 7.14. Włączenie społeczne – ZIT○ 7.9. Usługi społeczne i zdrowotne○ 4.13. Wysokiej jakości system włączenia społecznego
4.5. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i wsparcie lokalnych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	FEnIKS	<ul style="list-style-type: none">○ 2.4. Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom
4.6. Efektywne zarządzanie Gminą	FERS FELD	<ul style="list-style-type: none">○ Rozwój publicznych służb zatrudnienia○ 4.13. Wysokiej jakości system włączenia społecznego○ 1.4. Cyfryzacja

Źródło: Opracowanie własne.

8. WDRAŻANIE STRATEGII

Proces wdrażania **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** jest kluczowym etapem jej realizacji, który wymaga starannego zaplanowania i koordynacji działań. Efektywne wdrożenie strategii uzależnione jest od jasnego podziału obowiązków, odpowiednich zasobów oraz dobrze zaplanowanej współpracy między wszystkimi zaangażowanymi stronami. Celem jest osiągnięcie założonych celów strategicznych oraz reagowanie na zmieniające się uwarunkowania w trakcie realizacji.

Struktura organizacyjna wdrażania Strategii

Za realizację **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** odpowiedzialne będą różne podmioty, które na podstawie swoich kompetencji i zasobów, będą realizować określone zadania. Kluczową rolę w procesie wdrażania odgrywają:

- Wójt Gminy Kocierzew Południowy – pełni rolę głównego koordynatora procesu wdrażania strategii (lidera). Nadzoruje realizację działań, w tym monitorowanie postępów, koordynację z jednostkami administracyjnymi oraz kontrolę zgodności działań z zapisami strategii. Swoje obowiązki wykonuje przy pomocy podległych komórek organizacyjnych i instytucji.
- Rada Gminy Kocierzew Południowy – sprawuje nadzór nad realizacją strategii, zatwierdza najważniejsze decyzje strategiczne oraz bierze udział w monitorowaniu postępu realizacji (więcej w rozdziale 9. *Monitorowanie i ewaluacja Strategii*).
- Zespół ds. Wdrażania Strategii – powołany po uchwaleniu Strategii. Jego zadaniem będzie koordynacja działań związanych z wdrażaniem strategii. Zespół ten może składać się przede wszystkim z przedstawicieli Urzędu Gminy (m.in. komórki odpowiedzialnej za rozwój i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, inwestycji itp.), w tym osób odpowiedzialnych za poszczególne obszary rozwoju (np. infrastruktura, edukacja, kultura, przedsiębiorczość). Zespół ten odpowiedzialny będzie również za bieżące monitorowanie postępów realizacji strategii oraz jej ocenę (więcej w rozdziale 9. *Monitorowanie i ewaluacja Strategii*). W związku z tym warto włączyć do niego również przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, realizujących zadania wynikające ze Strategii.
- Podmioty zewnętrzne i społeczność lokalna – w realizację strategii zaangażowani będą także mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy oraz inne podmioty w procesie konsultacji społecznych oraz identyfikowaniu potrzeb i kierunków rozwoju.

System wdrażania (realizacji) **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** przedstawia Rysunek 8. System zamykania procesu wdrażania Strategii przedstawia zaś Rysunek 9.

Wyszczególnienie głównych elementów fazy wdrażania działań

1. Wskazanie lidera/kierownika Zespołu

2. Wypracowanie zakresów obowiązków dla członków Zespołu

3. Ustalenie struktury organizacyjnej przedsięwzięcia/działania projektowego

4. Posiadanie jasno wytyczonych celów

5. Ustalenie reguł i procedur komunikowania się w Zespole

6. Przyjęcie zasady obiegu i archiwizowania dokumentacji

Rysunek 8. Główne elementy fazy wdrażania działań zaplanowanych w Strategii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Podręcznik - Zarządzanie Cyklem Projektu, MGiP, Warszawa, 2004

Wyszczególnienie głównych elementów fazy zamykania procesu wdrażania działań

1. Przeprowadzenie odbiorów realizowanych działań projektowych

2. Dokonywanie ewentualnych działań korygujących

3. Przekazywanie produktów i rezultatów projektu podmiotom odpowiedzialnym za zapewnienie ich utrzymania

4. Wykonywanie działań związanych z zamykaniem projektu: ocena rezultatów, przygotowanie sprawozdań, archiwizacja dokumentacji

5. Ewaluacja procesu wdrażania Strategii

Rysunek 9. Główne elementy fazy zamykania procesu wdrażania działań Strategii

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Podręcznik - Zarządzanie Cyklem Projektu, MGiP, Warszawa, 2004.

Podział zadań i odpowiedzialności

Realizacja zadań w ramach **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** wymaga wyznaczenia osób i zespołów odpowiedzialnych za konkretne działania. Za przypisanie działań w ramach określonych w Strategii celów konkretnym wydziałom Urzędu Gminy odpowiadać będzie Zespół ds. Wdrażania, Monitorowania i Ewaluacji Strategii.

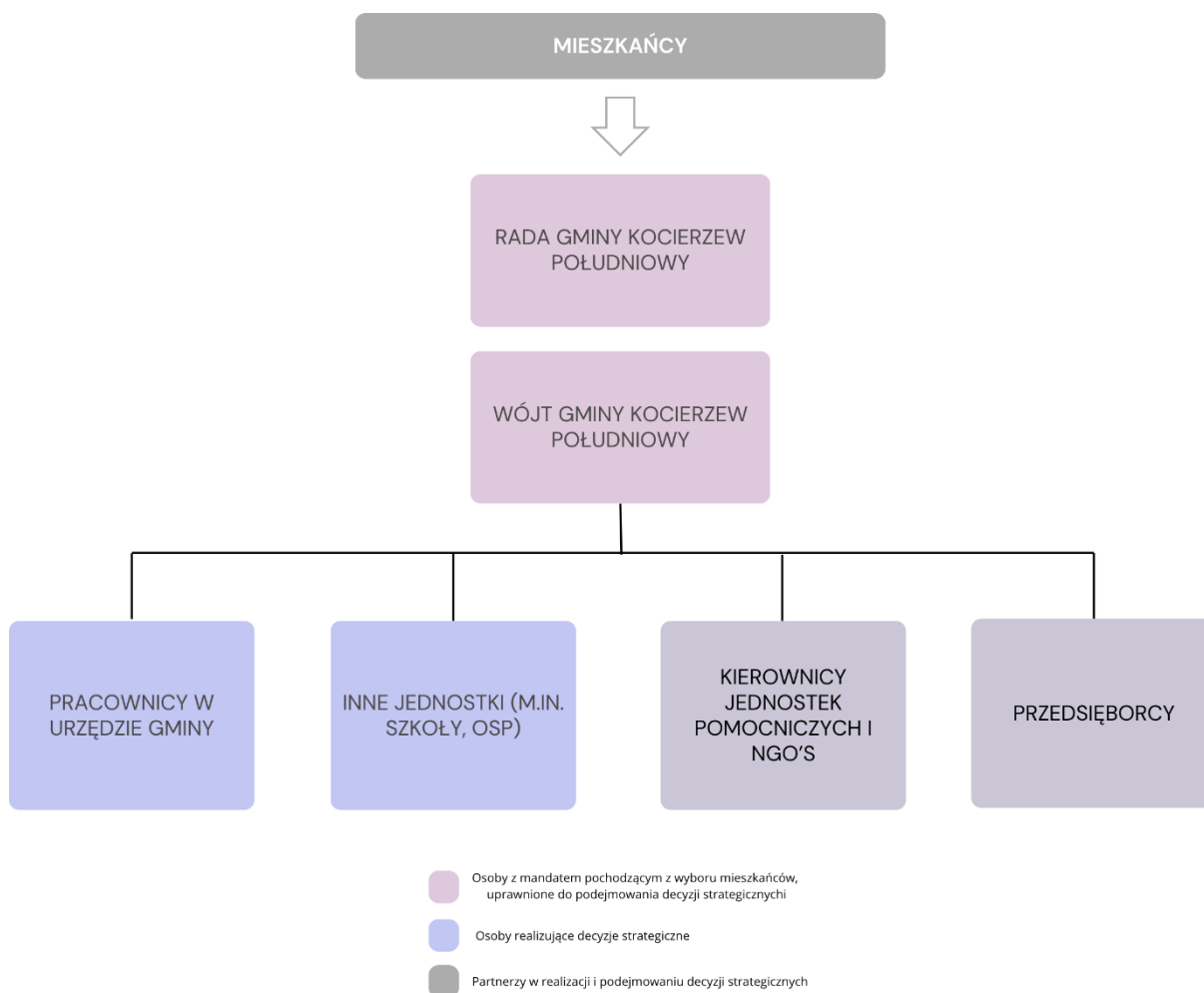
Kierownicy wydziałów będą odpowiadać za koordynację realizacji przypisanego zadania, określenia jego szczegółowego harmonogramu, budżetu oraz wybranie wskaźników monitorujących postęp jego realizacji. Realizacja działań odbywać się będzie przy współpracy z podmiotami realizującymi poszczególne projekty, gwarantując spójność, przepływ informacji i terminowość realizacji zadania.

Zespół ds. Wdrażania, Monitorowania i Ewaluacji Strategii odpowiadać będzie za bieżącą organizację prac, zapewniając, że wszystkie zadania są realizowane zgodnie z harmonogramem oraz w zgodzie z założeniami strategicznymi.

Wójt Gminy i Rada Gminy jako władza wykonawcza i uchwałodawcza w gminie pełnią kluczową rolę w definiowaniu priorytetów w realizacji działań strategicznych oraz podejmowaniu decyzji na poziomie ogólnogminnym. Wójt jako główny lider wdrażania strategii, jest odpowiedzialny za inicjowanie działań oraz nadzorowanie całego procesu realizacji strategii. Jego zadaniem jest wytyczanie kierunków działań, angażowanie zasobów finansowych oraz monitorowanie postępów realizacji. Rada Gminy, będąca organem uchwałodawczym, pełni funkcję nadzorczą i kontrolną, zatwierdzając kluczowe dokumenty wykonawcze oraz decydując w razie potrzeby o konieczności aktualizacji strategii.

Ważnym elementem realizacji strategii jest także aktywna współpraca z podmiotami zewnętrznymi, w tym przede wszystkim przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami edukacyjnymi oraz innymi podmiotami lokalnymi. Ich zaangażowanie ma kluczowe znaczenie dla sukcesu strategii, dlatego ważne jest ustalenie wyraźnych reguł współpracy.

Biorąc pod uwagę, że mieszkańcy gminy są kluczowymi beneficjentami działań podejmowanych w ramach strategii, ich aktywne zaangażowanie w proces wdrażania ma istotne znaczenie zarówno dla skuteczności realizowanych inicjatyw, jak i dla zapewnienia społecznej akceptacji poszczególnych projektów. W związku z tym przewiduje się stosowanie mechanizmów partycypacyjnych, takich jak otwarte spotkania informacyjne, badania ankietowe lub panele obywatelskie, umożliwiających bieżący dialog oraz dostosowywanie działań do faktycznych potrzeb społeczności lokalnej.

Rysunek 10. Struktura podmiotów uczestniczących w podejmowaniu i realizacji decyzji strategicznych
Źródło: Opracowanie własne.

Zasady współpracy w realizacji działań

Skuteczna realizacja **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030**, wymaga współpracy z różnymi podmiotami na poziomie lokalnym, ale również w przypadku niektórych działań ponadlokalnym. W szczególności dotyczy to działań wymagających częściowego zaangażowania sąsiednich gmin, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, sektora prywatnego oraz instytucji edukacyjnych.

Gmina może podejmować współpracę z podmiotami zewnętrznymi w różnych obszarach, takich jak edukacja, rynek pracy, rozwój infrastruktury czy działania społeczne.

Placówki oświatowe mogą uczestniczyć w realizacji inicjatyw edukacyjnych oraz programów podnoszących kompetencje mieszkańców, w tym w zakresie kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb lokalnego rynku pracy. Organizacje pozarządowe pełnią istotną rolę w działaniach społecznych i kulturalnych, a ich zaangażowanie pozwala na skuteczniejsze wdrażanie projektów skierowanych do różnych grup społecznych, w tym dzieci, młodzieży, seniorów czy osób zagrożonych wykluczeniem

społecznym. Z kolei przedsiębiorcy mogą być zarówno realizatorami, jak i partnerami strategicznymi w projektach inwestycyjnych, gospodarczych czy innowacyjnych.

Aby zapewnić przejrzystość współpracy i precyzyjnie określić role oraz obowiązki poszczególnych stron, gmina może zawierać różne formy formalnych porozumień, takie jak umowy partnerskie, listy intencyjne czy porozumienia o współpracy. Takie dokumenty pozwalają na jasne określenie zasad finansowania, zakresu obowiązków oraz korzyści wynikających ze wspólnych działań. Szczególnie istotnym aspektem współpracy jest również możliwość wspólnego aplikowania o środki zewnętrzne – partnerstwo z innymi podmiotami zwiększa szanse na pozyskanie dofinansowania z funduszy krajowych i europejskich, co znacząco wpływa na skuteczność wdrażania strategii.

W przypadku działań wymagających współpracy ponadlokalnej gmina może podejmować inicjatywy wspólne z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego, zwłaszcza w zakresie projektów infrastrukturalnych czy ochrony środowiska. W takich sytuacjach zawieranie porozumień międzygminnych stanowi mechanizm ułatwiający koordynację działań oraz skuteczną realizację wspólnych celów rozwojowych.

Dla zapewnienia efektywności współpracy kluczowe jest także prowadzenie regularnego dialogu pomiędzy gminą a jej partnerami. Organizowanie cyklicznych spotkań, warsztatów czy konsultacji pozwoli na bieżącą wymianę informacji, monitorowanie postępów we wdrażaniu strategii oraz dostosowywanie planowanych działań do zmieniających się warunków i potrzeb lokalnej społeczności. W przypadku podjęcia współpracy z podmiotami zewnętrznymi, powinna opierać się ona na zasadach partnerstwa, przejrzystości i wspólnej odpowiedzialności za realizację strategicznych celów gminy, co pozwoli na stworzenie trwałych mechanizmów wspierających zrównoważony rozwój i podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Wytyczne dotyczące sporządzania dokumentów wykonawczych

Niezbędnym narzędziem w realizacji celów zawartych w **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** są dokumenty wykonawcze. Stanowią one kluczowy element procesu planowania i wdrażania założeń strategii, umożliwiając ich konkretne przełożenie na działania praktyczne.

W tym kontekście opracowano wytyczne do ich sporządzania. Wytyczne i rekomendacje do sporządzania dokumentów wykonawczych obejmują zarówno obowiązkowe i fakultatywne plany, programy i inne opracowania Gminy Kocierzew Południowy. W poniższej tabeli określono stopień zgodności istniejących dokumentów z niniejszą Strategią, jak i dokonano oceny aktualności obowiązujących dokumentów w kontekście zapisów strategii.

Tabela 20. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Plan ogólny
<p>Uchwała o przystąpieniu: <i>Uchwała Nr VII/32/2024 Rady Gminy Kocierzew Południowy z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kocierzew Południowy,</i></p> <p>Rekomendacje/wnioski: <i>Plan ogólny jest obecnie³⁴ w opracowaniu.</i></p> <p>Plan ogólny powinien uwzględniać przestrzenny zakres strategii rozwoju, w szczególności opracowany w niej model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz rekomendacje zawarte w części: <i>Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej</i>”. Oznacza to konieczność:</p> <ul style="list-style-type: none">– zapewnienia spójności układu przestrzennego z kierunkami rozwoju określonymi w strategii– wskazania priorytetowych obszarów rozwoju i intensyfikacji poszczególnych rodzajów funkcji (np. strefy mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe)– zachowanie równowagi między rozwojem terenów zurbanizowanych a ochroną terenów naturalnych i cennych przyrodniczo– uwzględnienie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz przestrzeni historycznych. <p>Zgodność planu ogólnego z Strategią rozwoju Gminy jest kluczowa, aby zapewnić spójność działań oraz efektywne wykorzystanie zasobów w długoterminowej perspektywie.</p>
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
<p>Rekomendacje/wnioski: Pokrycie planami MPZP w Gminie wynosi 20%. Aktualizacja obowiązujących planów dotyczy ewentualnych konsekwencji na nowo zidentyfikowanych terenach służących działaniom prowadzącym do zwiększenia i wykorzystania potencjału gospodarczego i rekreacyjnego Gminy oraz rozbudowy jej infrastruktury w wyniku prowadzenia działań zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030</p>
Gminny Program Rewitalizacji
<p>Rekomendacje/wnioski: <i>Gminny Program Rewitalizacji Gminy jest aktualnie³⁵ w opracowaniu.</i></p> <p>Cele i działania określone w GPR powinny być spójne z celami zawartymi Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030. Szczególną uwagę należy zwrócić na potencjał rozwojowy, który w Strategii został wskazany poprzez Obszary Strategicznej Interwencji (OSI). W przypadku, gdy na tych obszarach zdiagnozowane zostaną zjawiska kryzysowe i wyznaczony zostanie obszar rewitalizacji, rekomenduje się podjęcie działań rewitalizacyjnych w celu ich odnowy na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców i rozwoju społeczno-gospodarczego gminy</p>
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kocierzew Południowy
<p>Rekomendacje/wnioski: <i>Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kocierzew Południowy, został opracowany w 2006 r. W przypadku aktualizacji dokumentu i dostosowania do obecnych uwarunkowań gminy, powinny zostać uwzględnione założenia zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030. W szczególności należy się skupić na zgodności z krajowymi i unijnymi regulacjami, analizę dotychczasowych działań, główne wyzwania środowiskowe gminy, w tym m.in. zanieczyszczenia powietrza, gospodarka odpadami, zmiany klimatyczne itp.</i></p>

Źródło: Opracowanie własne.

W powyższej tabeli omówione zostały rekomendacje i sugestie w zakresie opracowania przykładowych dokumentów wykonawczych gminy. Należy jednak podkreślić, że każda podejmowana przez gminę inicjatywa planistyczna lub wykonawcza powinna być zgodna z celami i kierunkami wyznaczonymi w Strategii Rozwoju. Opracowywane w przyszłości dokumenty powinny wspierać długofalowy rozwój gminy, uwzględniając priorytety wskazane **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030**, ale również działać w synergii z innymi aktami prawnymi, tworząc spójną

³⁴ stan na marzec 2025 r.

³⁵ stan na marzec 2025 r.

sieć działań, pozwalającą na efektywne zarządzanie przestrzenią gminy i poprawę jakości życia mieszkańców.

9. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Podstawą skutecznego wdrażania Strategii jest analiza postępów w zakresie realizacji wskazanych w niej celów i działań oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice między przyjętymi założeniami w uzyskiwanymi rezultatami. Skutecznie działający monitoring pozwala na prawidłowe wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na poszczególne przedsięwzięcia projektowe, co ma istotne znaczenie w sytuacji wykorzystywania środków zewnętrznych, tj. pochodzących z różnych źródeł, rządowych (ministerialnych), UE oraz innych, które będą wspierały budżet Gminy w realizacji przedsięwzięć.

Strategia Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030, podlegać będzie bieżącej kontroli i ocenie, na podstawie których, jeśli będzie to konieczne przyjęte w niej założenia będą dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań. W zależności od okoliczności może to oznaczać rezygnację z niektórych celów, ich modyfikację lub wprowadzenie nowych, adekwatnych do aktualnych wyzwań i możliwości.

Koordinacja procesów monitorowania i oceny

Za koordynację procesów monitorujących i ocenę odpowiedzialny będzie powołany przez Wójta Gminy **Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji Strategii**. Jego skład zaproponowano w rozdziale 8. *Wdrażanie strategii (Struktura organizacyjna wdrażania Strategii)*.

W odniesieniu do monitoringu i ewaluacji Strategii w zakres obowiązków zespołu wchodzić będzie:

- o gromadzenie i analiza danych dotyczących realizacji Strategii,
- o identyfikowanie potencjalnych problemów i zagrożeń dla wdrażania Strategii,
- o formułowanie rekomendacji dotyczących aktualizacji Strategii,
- o uwzględnienie wyników analiz dotyczących realizacji Strategii w sporządzanych przez gminę corocznie Raportach o stanie gminy
- o raporty o stanie gminy, uwzględniające analizę postępów wdrażania strategii będą przedkładane przez Wójta Radzie Gminy w celu opiniowania

W celu analizy postępów wdrażania Strategii i omówienia pojawiających się wyzwań Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji Strategii będzie spotykał się minimum raz w roku. Podczas spotkań realizowane będą zadania z wskazanego powyżej zakresu obowiązków Zespołu.

Na potrzeby monitorowania Strategii Zespół może wykorzystywać dane pochodzące z następujących źródeł:

- o wewnętrzne systemy i bazy danych Urzędu Gminy w Kocierzewie Południowym – np. Raporty o stanie gminy, rejestry budżetowe, raporty z realizacji inwestycji itp.
- o statystyki publiczne – dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), Banku Danych Lokalnych (RDL), raporty regionalne i krajowe dotyczące gospodarki, demografii, rynku pracy, edukacji, transportu czy ochrony środowiska.
- o badania i konsultacje społeczne – ankiety prowadzone wśród mieszkańców, raporty z konsultacji społecznych, opinie organizacji pozarządowych i przedsiębiorców.
- o dane branżowe i eksperckie – opracowania sektorowe – dotyczące np. energetyki, transportu, ochrony środowiska itp.
- o dane geoprzestrzenne i analizy urbanistyczne – plan ogólny, plany miejscowe, analizy zmian struktury zabudowy i infrastruktury itp.

Określenie wartości wyjściowej dla wskaźników monitoringu będzie opierać się na dostępnych danych historycznych oraz aktualnych analizach, a w przypadku braku odpowiednich informacji – na podstawie badań własnych prowadzonych przez Urząd Gminy w Kocierzewie Południowym lub we współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

Sprawozdawczość i proponowany system monitoringu

Monitoring realizacji **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** będzie prowadzony na podstawie wskaźników efektywności, skuteczności i oddziaływania poszczególnych działań. Zestaw wybranych wskaźników został przedstawiony w rozdział **5. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia**. Każdy z zakładanych efektów został opisany jako mierzalny wskaźnik, umożliwiający bieżące monitorowanie oraz ocenę postępów i skuteczności podejmowanych w ramach Strategii działań.

Określona w niniejszej Strategii lista proponowanych wskaźników przyjętych na potrzeby monitoringu Strategii (**Tabela 8**) ma charakter otwarty, co oznacza, że w toku ewaluacji mogą być wprowadzane nowe wskaźniki dostosowane do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych oraz dostępności danych.

System monitoringu będzie oparty na sporządzanym co roku Raporcie o stanie gminy, który zawierać będzie również ocenę stopnia realizacji celów i działań określonych Strategii.

W ramach raportu analizowane będą kluczowe wskaźniki oraz wpływ podejmowanych działań na rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Dane do raportu będą pochodzić z informacji przekazywanych przez jednostki realizujące konkretne zadania, takie jak wydziały Urzędu Gminy, jednostki organizacyjne czy organizacje pozarządowe.

Raport o stanie Gminy będzie przedkładany przez Wójta Gminy Kocierzew Południowy, a następnie opiniowany przez Radę Gminy.

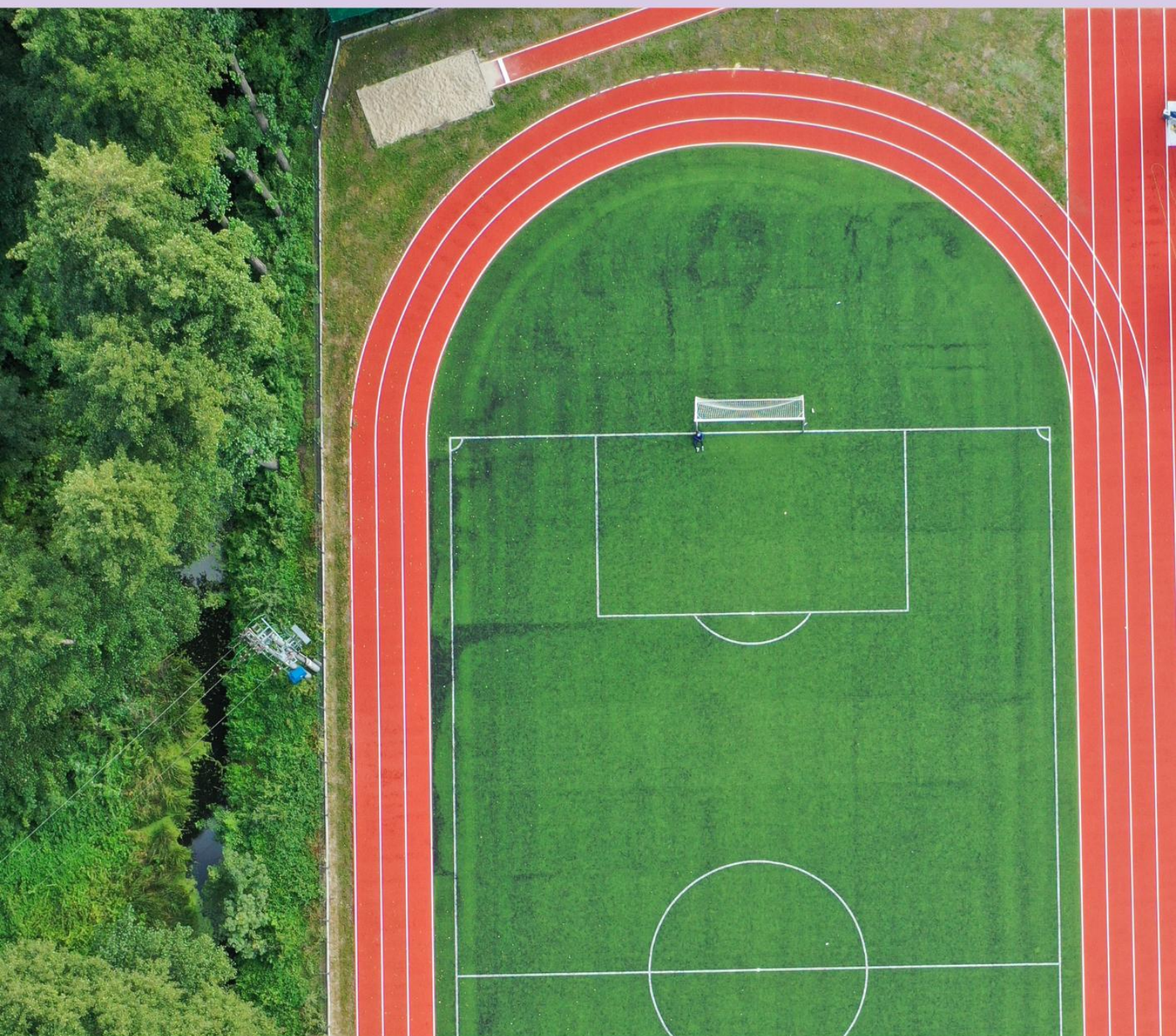

Mechanizmy aktualizacji Strategii

W celu umożliwienia skutecznego dostosowywania **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, a także uwarunkowań zewnętrznych, przyjęte zostaną następujące mechanizmy:

- o przegląd Strategii realizowany co dwa lata – prowadzony przez Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji Strategii w ramach roboczych spotkań.
- o procedura aktualizacji Strategii – w przypadku istotnych zmian społeczno-ekonomicznych (np. nowych regulacji prawnych, kryzysów gospodarczych, zmian demograficznych) Strategia może zostać poddana aktualizacji. Wniosek o aktualizację będzie wynikał z ustaleń Zespołu ds. Monitoringu i Ewaluacji Strategii i zostanie przekazany do Wójta oraz Rady Gminy, która podejmie decyzję o konieczności aktualizacji dokumentu.
- o elastyczny charakter dokumentu – Strategia jest dokumentem, zawierającym otwarty katalog działań, który może być rozszerzony o nowe zadania, zgodnie z przyjętymi w niej celami i kierunkami rozwoju. Mogą one zostać wdrożone w zależności od dostępności środków finansowych oraz pojawiających się potrzeb społecznych i gospodarczych.

System monitorowania i ewaluacji **Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030** ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zarządzania procesem jej wdrażania. Przejrzyste zasady raportowania, bieżąca analiza wskaźników oraz możliwość elastycznego dostosowywania strategii do zmieniających się warunków pozwolą na skuteczną realizację celów rozwojowych Gminy i optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów.

CZĘŚĆ V

WYKAZ TABEL,
RYSUNKÓW, WYKRESÓW

10. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW, RYSUNKÓW, ZAŁĄCZNIKÓW

WYKAZ TABEL

Tabela 1. Struktura Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 (opracowanie własne).	6
Tabela 2. Zestawienie dokumentów, z którymi Strategia Rozwoju Gminy powinna zachowywać spójność	7
Tabela 3. Zabytki w Gminie Kocierzew Południowy wpisane do Rejestru zabytków, stan na rok 2024	16
Tabela 4. Potencjały rozwojowe Gminy Kocierzew Południowy	21
Tabela 5. Deficyty rozwojowe Gminy Kocierzew Południowy.....	24
Tabela 6. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie gminy Kocierzew Południowy	59
Tabela 7. Zgodność celów Strategii z kierunkami działań określonych dla OSI Obszar Zielonej Gospodarki	74
Tabela 8. Oczekiwane rezultaty realizacji celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030.	79
Tabela 9. Spójność celów Strategii Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).....	80
Tabela 10. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Polityki Energetycznej Polski do 2040 r.	82
Tabela 11. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.	83
Tabela 12. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	84
Tabela 13. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 (SZRWRI 2030)	85
Tabela 14. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	87
Tabela 16. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030 z założeniami Regionalnego Planu Transportowego Województwa Łódzkiego dla realizacji warunku podstawowego Celu Polityki 3 (w zakresie transportu) w perspektywie finansowej 2021-2027 ..	88
Tabela 17. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy z założeniami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031.....	89
Tabela 18. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy z założeniami Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim na lata 2023-2026 ..	90
Tabela 19. Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030	91
Tabela 20. Sposoby i źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Kocierzew Południowy na lata 2024-2030.....	95
Tabela 21. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	103

WYKAZ RYSUNKÓW

Rysunek 1. Powstały wykres potencjałów i deficytów	25
Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej - Struktura sieci osadniczej	57
Rysunek 3. Uwarunkowania wodne w Gminie Kocierzew Południowy	61
Rysunek 4. Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego - Gmina Kocierzew Południowy	63
Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej - system powiązań przyrodniczych w Gminie Kocierzew Południowy	64
Rysunek 6. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej oraz główne korytarze i elementy sieci transportowych	67
Rysunek 7. Obszar Zielonej Gospodarki	73
Rysunek 8. Główne elementy fazy wdrażania działań zaplanowanych w Strategii	99
Rysunek 9. Główne elementy fazy zamykania procesu wdrażania działań Strategii	99
Rysunek 10. Struktura podmiotów uczestniczących w podejmowaniu i realizacji decyzji strategicznych	101